Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 59 (4457).
13 МАРТ 1981 й
ЖУМА
Газета 1966 йил июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА

18 апрель—ленинча коммунистик шанбалик куни

«Қизил шанбалик» чорламоқда

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз ремонти заводи, «Ташсельмаш», «Миконд», 243-граждан авиацияси заводлари, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент 1-уйсозлик комбинати, Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ва 2-автокомбинат коллективларининг 1981 йил 18 апрелда В. И. Ленин туғилган куннинг 111 йиллигига бағишлаб ленинча коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича ташаббусини қараб чиқди.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети шуни таъкидлайдики, Москва шаҳрининг илғор коллективлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, В. И. Ленин туғилган куннинг 111 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб, 18 апрелда ленинча коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича ватанпарварлик ташаббуси бошладилар.

Бу қимматли ҳаракат Тошкент шаҳрининг меҳнат коллективлари ўртасида қизғин қўллаб-қувватланди. Коммунистик шанбалик куни тошкентликлар юксак меҳнат унумдорлигига эришишга, кўплаб юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга, тежалган энергия, хом ашё, материаллар билан ишлашга қарор қилдилар.

Октябрь революцияси номли тепловоз ремонти заводи коллективи коммунистик шанбалик куни битта тепловоз секциясини, битта дизелни, битта компрессорни ремонтдан чиқаришга, 20 тонна пўлат қуйма, 2 мингта локомотив, тормоз колодкалари ва жами 65 минг сўмлик бўлган бошқа бир қатор маҳсулотлар ишлаб чиқаришга қарор қилади.

«Ташсельмаш» заводи меҳнаткашлари 85 минг сўмлик товар маҳсулот ишлаб чиқариш ва 10 минг сўмни ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказиш мажбуриятини олдилар.

«Миконд» заводида «Қизил шанбалик» куни юз минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш, шу жумладан тежалган материаллардан 80 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш, 30 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш кўзда тутилди.

243-граждан авиацияси заводи меҳнаткашлари бир нечта двигателни ремонтдан чиқариш ва 180 минг сўмлик бошқа маҳсулотлар тайёрлаш мажбуриятини олдилар.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коммунистик шанбаликни меҳнатда юксак суръатлар билан нишонлашга қарор қилдилар. Улар 4.530 дона ёки 230 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарадилар.

1-уйсозлик комбинати меҳнаткашлари шанбалик кунида юксак унумли меҳнат қиладилар. Улар 18 апрель куни меҳнат унумдорлигини одатдагига нисбатан 10 процент оширадилар, 133 минг сўмлик ҳажмида қурилиш-монтаж ишларини бажарадилар ва ўн биринчи беш йиллик фондига 11,5 минг сўм ўтказадилар.

Тошкент тикувчилик бирлашмаси коллективи 120 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаради. Шундан 30 проценти тежалган хом ашёдан тайёрланади.

2-автокомбинат меҳнаткашлари шу куни 190 минг тўловли километр йўл юриб беш йиллик фондига 4.5 минг сўм ўтказадилар ва катта ҳажмда ободонлаштириш ишларини бажарадилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз ремонти заводи, «Ташсельмаш», «Миконд», 243-граждан авиацияси заводлари, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли бирлашма, Тошкент 1-уйсозлик комбинати, Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, 2-автокомбинат коллективларининг 1981 йил 18 апрелда В. И. Ленин туғилган куннинг 111 йиллигига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш, шу куни энг юксак меҳнат унумдорлигига эришиш бўйича бошлаган ташаббусларини маъқуллади.

Шаҳардаги район партия комитетларига, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг бошланғич партия ташкилотларига илғор коллективларнинг қимматли ташаббусини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва кенг ёйиш таклиф этилди. Жойларда коммунистик шанбаликка тайёргарлик ва уни ўтказиш бўйича штаблар ташкил этилсин.

Шаҳар партия комитети бюросида 1981 йил 18 апрелдаги коммунистик шанбаликка тайёргарлик ва уни ўтказиш бўйича шаҳар штаби состави тасдиқланди. Шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. Ц. Дудин коммунистик шанбаликка тайёргарлик ва уни ўтказиш бўйича шаҳар штаби раиси қилиб тасдиқланди.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакциясига шаҳардаги корхоналар ва ташкилотлар коллективларининг коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича ташаббусини қўллаб-қувватловчи ва кенг ёювчи материалларни мунтазам ёритиб бориш таклиф этилди.

• Шавкатли меҳнатнинг олдинги сафида

Меҳнатдан келган бахт

«Ўнинчи беш йиллик топшириқларини ва социалистик мажбуриятларини бажариш соҳасида жуда катта ишлаб чиқариш ютуқларига эришганлиги, шавкатли меҳнат намуналарини кўрсатганлиги учун...» К. Е. Ворошилов номли Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг пайвандчиси Маҳмуд Мўйдиновга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони бериш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармонида ана шундай дейилган.

«Меҳнат қилган элда азиз», дейди халқимиз. Маҳмуд Мўйдиновнинг бутун таржимаи-ҳоли у ҳар куни ўз иш жойида кўрсатган меҳнат жасоратидан иборат десак муболага бўлмайди. Бу жасорат бепоён пахтазорларда сузиб юрган «зангори кема»ларни цланга қўшимча кўплаб ишлаб чиқаришда намоён бўлди.

Мамлакатимизда якка-ю-ягона пахта териш машиналари ишлаб чиқарадиган бу корхонада М. Мўйдинов 18 йилдан бери меҳнат қилиб келмоқда. Дастлабки омад Маҳмуджонга бундан ўн беш йил муқаддам кулиб боққан эди. Ўшанда у корхонанинг ёш ишчилари ўртасидаги мусобақада ғолиб чиққан эди. Кейинчалик у «Бир беш йилликда—икки беш йиллик топшириғини бажарамиз» ватанпарварлик ташаббусини бошлаб берганлар сафидан ўрин олди. Тошкентлик машинасоз бу юксак мажбуриятни шараф билан бажарди. 1980 йил октябрь ойида икки беш йиллик топшириғини бажарганлиги ҳақида рапорт берди.

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи ишчилари КПСС XXVI съезди шарафига план топшириғига қўшимча 50 та пахта териш машинаси совға этишди. Уларнинг ҳар бирида коммунист Маҳмуд Мўйдиновнинг ҳам салмоқли ҳиссаси бор.

У мамлакат коммунистлари анжуманининг очилиш кунигача биринчи квартал топшириғини бажарди.

Интилганга толе ёр, дейишади. Она-Ватанимиз Маҳмуд Мўйдиновнинг ишини юксак баҳолади. У Ленин ордени билан тақдирланди. Коммунистик меҳнат зарбдорига юксак ишонч билдирилди. У Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, республика Олий Советининг депутатидир. Кеча эса тошкентлик машинасозлар пешқадам ҳамкасбини она-Ватанимизнинг янги мукофоти—Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилгани билан қутлашди.

— Мен ҳамиша ўзимнинг «Ҳар бир вахтани зарбдор нишонлайман» деб берган аҳдимга содиқ қоламан!— дея ўз дўстларини ишонтирди коммунист.

СУРАТДА: Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маҳмуд Мўйдинов.

ЎзТАГ фотоси.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИДА

Кеча

Тошкент тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи янги маҳсулотнинг дастлабки партиясини савдо ташкилотларига юборди.

Бу хотин-қизлар учун мўлжалланган плашчлардир. Корхонада шу ойда янги маҳсулотдан 3 минг дона атрофида тайёрланиши мўлжалланмоқда. Йил охирига қадар ҳаммаси бўлиб 120 мингта аёллар плашчи ишлаб чиқарилади.

Янги плашч Польша корхоналарида тўқилган газламадан ишлаб чиқарилмоқда. У пишиқлиги, сув ўтказмаслиги, қовушимлилиги билан ажралиб туради. Буюмнинг ранги тўқ яшил, тўқ ҳаворанг, кулранг, жигарранг бўлиб, харидорларнинг истаган дидига манзур бўлади.

•

республика халқ ҳунармандчилиги корхоналари бирлашмаси коллективи Чехословакия республикасига юбориш учун лаганларнинг ҳужжатларини расмийлаштирди.

Бу қардош мамлакат шу йилнинг ўзида Риштон керамика заводида тайёрланган лаганлардан 15 минг донасини сотиб олади. Буюртманинг ҳаммаси биринчи ва иккинчи кварталда Чехословакияга етказиб берилади.

Бирлашма айни пайтда икки халқаро саноат ярмаркаси учун тайёргарлик ишларини бошлаб юборди. Шулардан бири Туркиянинг Измир шаҳрида ўтказиладиган саноат ярмаркасида Ўзбекистоннинг бадиий ҳунармандчилик корхоналарида тайёрланган чўғдек товланувчи ранг-баранг маҳсулотлар кенг намойиш қилинади.

Бухоро зардўзлик фабрикаси, Андижон бадиий буюмлар фабрикаси, Чуст, Наманган, Шаҳрисабз, Тошкент корхоналарининг маҳсулотлари у ерда кенг кўламда намойиш этилади. Экспонатлар май ойида Туркияга етиб боради.

Иккинчи ярмарка шу йилнинг кузида Германия Демократик республикасининг Лейпциг шаҳрида ўтказилади. Унда ҳам Ўзбекистон бадиий буюмлари намойиш этилади.

Бугун

Тошкентдаги биринчи ғишт заводлари бошқармасининг коллективи ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили бошидан буён 8 миллион дона ғишт ишлаб чиқарди.

Ўртача 40 квартирали тўрт қаватли уй-жой биносига 300 минг дона ғишт ишлатилишини инобатга оладиган бўлсак, корхона йил бошидан буён 28 та ана шундай уй-жой биносига етарли материал тайёрлаганлигини англаймиз.

Корхонада ишлаб чиқариш суръатини оширишда илғор ишчилардан И. Бадрина, В. Коровченко, Ю. Аҳмедов, У. Абдуманаев, Т. Бойназаров, К. Боймирзаев, М. Муҳаммаджонова, Х. Баратова каби ғишт пиширувчилари смена топшириқларини 130—150 процент бажаришга эришмоқдалар.

•

«Ўзбекфильм» киностудиясида режиссёр Равил Ботиров раҳбарлигидаги ижодий группа янги бадиий фильмни суратга олишга киришди.

Бу картина «Омон бўлсак кўрамиз» деб аталади. У замонамизнинг ёш ишчилари ҳаёти ҳақида ҳикоя қилади. Суратга олиш ишларида кино ва театрларнинг таниқли артистлари банд бўлмоқдалар.

•

«Компрессор» заводи Монголия халқ республикасига юбориш учун 25 та машинани тайёрлашга киришди.

Қардош мамлакат буюртмаси шу ойда белгиланган адресга етказиб берилади.

Ўтган ойларда корхона маҳсулотларини Жазоир, Куба, Болгария, Яман Халқ демократик республикасига юборди. Ҳозирги пайтда жаҳондаги ўн мамлакат корхонанинг доимий буюртмачисига айланган.

Эртага

Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг маданият ва техника саройида «Ўзбекистон. Қўшиқ—80» телевидион конкурси қатнашчилари билан учрашув ва уларнинг концерти ўтказилади.

Бирлашманинг ишчи ва хизматчилари ана шу конкурс ғолибларининг ҳикояларини тинглайдилар, қўшиқ ва рақсларни томоша қиладилар.

Концерт программасидан «Ялла», «Наво» ансамбллари ва Ўзбекистон санъат усталарининг ижросидаги қўшиқлар ўрин олган.

Хизмат кўрсатишни такомиллаштириб

Шаҳар ресторанлар тресте коллективи аҳолига намунали хизмат кўрсатиш борасида қувончли ютуқларни қўлга киритмоқда. Ўтган беш йилликда умумий овқатланиш корхонасининг барча тармоқларида кўплаб қулайликлар яратилди. Ресторанларнинг заллари хўрандалар учун янада кўркам қилиниб, қулай мебеллар, замонавий савдо технологии жиҳозлари ўрнатилди. «Ленинград» ва «Самарқанд» ресторанлари, «Рассом» ва «Балик» каби кўркам кафелар тошкентликларнинг ва республикамиз пойтахти меҳмонларининг ажойиб жойларидан бирига айланди.

Умумий овқатланиш корхонаси меҳнаткашларининг бундай ютуклари юқори баҳоланди. 1980 йилдаги кўрсаткичлар бўйича Тошкент ресторанлар тресте Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва республика ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди. Яқинда Ўзбекистон Компартияси Фрунзе район комитетининг мажлислар залида аҳил коллективга ана шу юксак мукофотни тантанали суратда топшириш маросими бўлди. Кўчма Қизил байроқни Ўзбекистон ССР, Савдо министри М. Ҳ. Ҳасанов топширди.

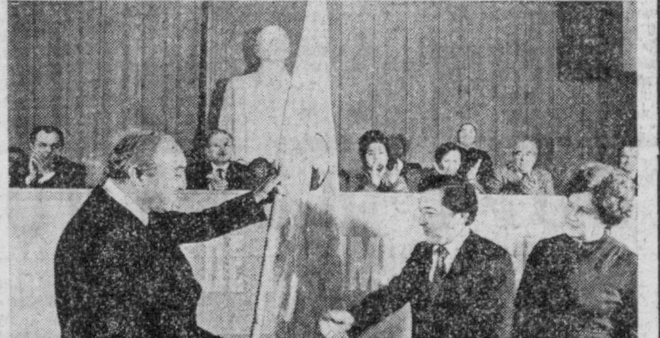

—КПСС XXVI съезди хизмат кўрсатувчилар олдига муҳим ва масъулиятли вазифани қўйди, — деди ўз нутқида М. Ҳ. Ҳасанов. — Съезд қарорларини бажариш ишимизга ижодий ёндошишни тақозо этади. Шуни айтиш керакки, Тошкент ресторанлар тресте бу борада бир қанча ютуқларни қўлга киритди. Коллективнинг ишлаб чиқариш кўрсаткичларини мисолга олсак, ўнинчи беш йиллик бўйича товар оборот плани 2 декабрда муддатидан илгари бажарилди, пландан ташқари аҳолига 2 миллион 857 минг сўмлик маҳсулот сотилди. Ўз маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва реализация қилиш 1980 йилда 1975 йилдагига қараганда 25 процентга ошди.

Коллективнинг бундай ютуққа эришишида хўжалик ҳисобидаги тайёрлов фабрикаси катта роль ўйнади. Меҳнат унумдорлиги бир ошпаз ҳисобига 1980 йилда 5,6 процентга ортди. Ўтган беш йилликда трест бўйича рентабеллик 20 бараварга кўпайди.

Бундай ютуқларга эришишда социалистик мусобақа катта роль ўйнамоқда. Трест коллективи «Сафимизда бирорта қолоқлар бўлмасин», «Совет кишисига юқори намунали хизмат кўрсатишга кафолат берамиз» шиори остида меҳнат қилди.

Энг илғор ишчиларнинг тажрибаси кенг ёйилди. Бунда ёшлар ўз мураббийларидан ошпазлик ва қандолатчилик сирларини ўрганишди. Бундан ташқари трестда марказий брак комиссияси тузилди. Бу брак комиссиянинг асосий иши маҳсулотлар сифатини текшириб, уни янада сифатли сақлашда нималарга эътибор бериш кераклигини тавсия этади.

Бугунги кунда аҳил коллектив сотувчи Ш. Йўлдошев, буфетчи С. Коргалова, официантка А. Кочалова ва П. Лунева, ошпаз—бригадир К. Орипов номларини ҳурмат билан тилга олади. Бу азаматлар беш йиллик планни муддатидан илгари адо этишди. Д. Ғаниев бригадирлик қилаётган «Зарафшон» ресторани кафеси комсомол-ёшлари ҳам муваффақиятга эришдилар. Бу ёшлар ўтган йилнинг 7 ноябрида беш йиллик планни бажаришди.

«Зарафшон», «Гулистон», «Тошкент», «Ленинград» ресторанларининг коллективлари ҳам яхши ишлашди.

— Коллективимиз юксак мукофот — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритган экан янада унумли меҳнат қилади,—деди тантанали йиғилишда сўзга чиққан ресторанлар тресте директори А. З. Усмонов. — Тайёрланаётган овқатлар ва маҳсулотларнинг янада сифатли бўлиши учун ҳали жуда кўп ишларни амалга оширишимиз, ассортиментларни кўпайтиришимиз, ярим тайёр маҳсулотлар, кулинария ва кондитер маҳсулотлари сонини янада кўпроқ ишлаб чиқаришга эришишимиз керак.

Трест коллективи ўн биринчи беш йилликда янада юқори унум билан меҳнат қилади. КПСС XXVI съезди қарорларидан руҳланган корхона меҳнаткашлари хизмат кўрсатишни янада такомиллаштиришади.

Трестдаги 15 комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари ўн биринчи беш йилликни юқори кўрсаткичлар билан якунлаш ташаббуси билан чиқишди. 1981 йилнинг биринчи куниданоқ бу ёшлар барчага ўрнак бўлишмоқда. Коллективнинг бу ташаббуси барча корхоналар томонидан қизғин маъқулланди. Ҳар бир меҳнаткаш қўшимча оширилган социалистик мажбурият қабул қилишди.

Йиғилиш қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети номига табрик мактуби қабул қилишди.

Йиғилишда СССР Савдо министри ўринбосари С. Д. Алешин, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари Б. Ғ. Халилов иштирок этдилар.

А. ҲАТАМОВ.

СУРАТДА: ресторанлар трестига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Кўчма Қизил байроғини топшириш пайти.

А. Абалян фотоси.

ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИ ХРОНИКАСИ

ПРОПАГАНДИСТЛАР СЕМИНАРИ

Октябрь район партия комитетининг мажлислар залида КПСС XXVI съезди материаллари ва қарорларини ўрганишга бағишлаб, пропагандистларнинг семинари бўлиб ўтди.

Район партия комитетининг иккинчи секретари А. Е. Викторов семинарни кириш сўзи билан очиб, ҳозирги пайтда пропагандистлар, олимлар, лекторлар олдида турган муҳим вазифаларни шарҳлаб берди.

Шундан кейин тарих фанлари доктори Ч. А. Абутолипов «Совет жамиятининг социал, сиёсий, аҳлоқий ривожланиши ва партиянинг вазифалари», иқтисод фанлари доктори Э. А. Акрамов «КПССнинг ривожланган социализм даврида иқтисодий сиёсати», В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетининг катта ўқитувчиси В. Г. Иоффе «КПССнинг тинчликсевар ташқи сиёсати» каби мавзуларда докладлар қилдилар.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● «Мусобақа —омма ижоди»— «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади. «Меҳнат коллективлари ўн биринчи беш йилликка қадам қўйишар экан ўз зиммаларига тиғиз мажбуриятлар, муқобил планлар қабул қилдилар,— дейилади жумладан бош мақолада.— Уларни бажариш осон бўлмайди. Шунинг учун ҳозир съездолди мусобақасининг ҳароратини сақлаб қолишгина эмас, меҳнаткашлар ижодий активлигини ҳар томонлама ривожлантириш, уни партия съезди илгари сурган туб вазифаларни ҳал этишга қаратиш йўли билан унинг муваффақиятларини кўпайтириш жуда муҳимдир. Ҳаёт омманинг тажрибаси ва кучғайратига пухта таянилаётган, фойдали ташаббуслар моҳирлик билан, амалий равишда қўллаб-қувватланилаётган ерда энг яхши натижаларга эришилишини исботлаб турибди».

Шарҳчи сатрлари

Ҳарбий жазава кучайтирилмоқда

Совет Иттифоқи уруш хавфининг олдини олиш ва ялпи тинчликни мустаҳкамлаш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилмоқда. Л. И. Брежневнинг КПСС XXVI съездида қилган докладида баён этилган ғоят муҳим ташқи сиёсат ташаббуслари бундан яққол далолат беради. Аммо АҚШда урушқоқлик жазаваси мисли кўрилмаган даражада авж олдирилмоқда. Пентагон генераллари ва Вашингтондаги раҳбар лавозимларни эгаллаб турган бошқа сиёсатдонлар ҳарбий тайёргарликни кучайтиришга, Совет Иттифоқи билан муҳолифликни авж олдиришга, қуролланиш пойгасини чеклаш хусусида илгари эришилган аҳдномалардан воз кечишга даъват қилаётган кун йўқ, деса бўлади. АҚШда тинчлик иши учун ҳаддан ташқари хатарли бўлган мана шу йўлни оқлашга уриниб, «совет хавфи», гўё ҳарбий стратегик мувозанат СССР фойдасига ўзгариб қолди, деган афсоналар тарқатилмоқда. Ҳарбий-саноат комплексининг корчалонлари ва Американинг реакцион ҳарбийлари мана шу ғирт ёлғон баҳонани важ қилиб, президент Р. Рейган ҳукуматидан ажал ва вайронгарчилик уруғларини сочувчи энг янги қуролларни ишлаб чиқиш учун тобора кўпроқ маблағ беришни талаб қилмоқдалар.

Ҳозирги Вашингтон маъмурияти мана шу талабларга жуда мойиллик билан қарамоқда. Яқинда бу маъмурият конгрессдан ҳарбий бюджетни кўпайтириш учун қўшимча равишда салкам 33 миллиард доллар ажратишни сўради. АҚШнинг ҳарбий харажатлари 1981 йилда қарийб 178 миллиард долларга етади, 1982 йилда эса 222 миллиард доллардан ошиб кетади. Ассошиэйтед пресс агентлигининг хабар қилишича, Пентагон ҳозиргача 450 тага яқин янги ҳарбий программани режалаштириб қўйди. Бу программалар, жумладан ракета-ядро системаларини, самолётлар, танкларни, замонавий ҳарбий техниканинг бошқа турларини яратишни, химиявий қурол ҳамда оммавий қирғин қиладиган бошқа ваҳшиёна воситаларни ишлаб чиқариш ва жамлаб қўйишни кўзда тутади. Америка ҳарбий кемаларини 456 тадан 600 тага етказиш ҳам белгиланган. «Вашингтон пост» газетаси ошкора эътироф қилганидек, АҚШ дунёнинг ҳамма районларидаги ўз ҳарбий-денгиз кучларини кўпайтиришни мўлжалламоқда.

Гўё АҚШ СССРдан «орқада қолмоқда», «Совет Иттифоқи хавф солмоқда» деган уйдирма гаплар ниқоби остида Вашингтон дунёда вужудга келган ҳарбий-стратегик мувозанатни бузишга ҳамда бизнинг мамлакатимиздан ва умуман социалистик ҳамдўстликдан ҳарбий устунликка эришишга уринмоқда. Мана шундай қилингандан кейин, америкалик стратегларнинг мўлжаличa, улар СССРга нисбатан «зўравонлик позицияси» деган машъум сиёсатни ўтказа олган, унга ўз хоҳишини буюра олган бўлур эди. Аммо бу мўлжалларнинг таги пуч эканлиги мутлақо равшан. Совет Иттифоқи ва унинг иттифоқчилари империализмнинг ҳар қандай агрессив кирдикорларига зарба бериш учун зарур нарсаларнинг ҳаммасига эгадирлар.

Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида қилган докладида таъкидлаб ўтганидек, «қуролланиш пойгасида бир-бирини енгишга уриниш, ядро урушида ғалабага умид боғлаш— жуда хавфли беъманиликдир». «Дунёнинг бошқа барча мамлакатлари каби АҚШ устида ҳам уруш хавфи ҳақиқатан ҳам пайдо бўлди. Аммо бу хавфнинг манбаи Совет Иттифоқи эмас, унинг афсонавий устунлиги эмас, балки қуролланиш пойгасининг ўзи, дунёда сақланиб қолаётган кескинликдир, — деди Л. И. Брежнев. ана шу хаёлий эмас, балки чинакам хавфга қарши биз Америка билан, Европа давлатлари билан, ер юзидаги барча мамлакатлар билан қўлни-қўлга бериб курашишга тайёрмиз»

Н. ЧИГИРЬ,
ТАСС шарҳчиси.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН
Тошкент оқшоми
хатлар

КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга

Партия режалари— халқ режалари

Коммунистик партиямизнинг навбатдаги XXVI съезди иш кунлари ўзининг катта аҳамияти билан биргина мамлакатимиз халқларинигина эмас, балки жаҳондаги кўпгина мамлакатлар ва халқларнинг диққатини жалб этиб турди. Съездда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев қилган Ҳисобот доклад зўр қизиқиш билан тингланди ва съезд материаллари ҳамма жойда активлик билан ўрганиб борилди. Бизнинг институтимиз олимлари ва мутахассислари съезд материалларини чуқур изчиллик билан ўрганар эканлар, ўз ишлари учун тегишли хулосалар чиқариб олмоқдалар, илмий-лойиҳалаш ишларида янги-янги марраларни кўзламоқдалар.

МАҚСАДИМИЗ— ФАРОВОНЛИК

Партия съезди тасдиқлаган «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари» ҳужжати мамлакатимиз халқ хўжалигининг тараққиётида жуда ҳам ёрқин йўлланма бўлиб қолади.

Асосий йўналишларда мамлакатимиз халқларининг фаровонлиги ҳақида жуда ҳам ёрқин ва чиройли фикрлар билдирилган. Мамлакат ва халқ фаровонлигини биз лойиҳачилар қурилишдан бошланади деб ҳисоблаймиз. Ифодали қилиб айтганда, биз лойиҳачилар ана шу фаровонликни бахш этувчи буюк ишда пионер вазифасини ўтаймиз.

Ўй-ўзидан маълумки, қайси бир соҳага назар ташламайлик, унинг дастлабки туғилиши қурилишдан бошланади.

Асосий йўналишларда **«Лойиҳа-смета иши яхшилансин, қурилиш энг прогрессив ва тежамкор лойиҳалар бўйича амалга оширилсин. Уларга фан-техника тараққиёти ютуқлари ва илғор тажрибадан фойдаланиш асосида материаллар ва меҳнатни тежаш асосида капитал маблағлар самарадорлигини ошириш кўзда тутилсин. Планлаштириш, архитектура ва қурилиш ечимларининг сифати яхшилансин, бинолар ва иншоотлар, шунингдек, уй-жой қурилиши қийматини камайтирилсин, ишга тушириладиган ҳар бир корхона ҳисобига капитал маблағ сарфлаш салмоғи қисқартирилсин»** деган сермазмун сўзлар бор.

Партиямиз биз лойиҳачилар ва қурувчилар олдига қўяётган талаблар асосида келгусида қурилиши мўлжалланган янги замонавий такомиллашган биноларнинг лойиҳаларини яратиш бўйича иш бошладик. Институтимизда тажриба тариқасида яратилаётган бу уй-жой биноларнинг лойиҳалари 1986 йилдан бошлаб қурилиши мўлжалланган. Аввалги лойиҳаларга нисбатан уларда инсон яшаши учун анчагина қулай шароитлар яратилган, яшаш учун зарур бўладиган барча ускуналар такомиллаштирилган.

Яна бир муҳим янгилик— институтимиз мутахассислари мактаб ва болалар боғчалари биноларининг янги лойиҳаларини яратиш устида самарали иш олиб бордилар. Маълумки, янги замонавий кварталлардаги уй-жойлар йирик панеллардан тез бунёд этилаётганида мактаб ва болалар муассасалари қурилиши чўзилиб кетади. Чунки улар учун ғишт ва бошқа материаллар етишмай қолади. Биз бундай биноларни ҳам йирик панеллардан қуришни тавсия этдик. Келгусида мактаблар ва болалар боғчалари ўзига монанд келадиган сифатли панеллардан қурилади. Дастлабки лойиҳаларни давлат қурилиш комитети ва «Главташкентстрой» ихтиёрига топширилди.

Ҳ. АСОМОВ,
Тошкентдаги турар жой ва жамоат биноларини экспериментал лойиҳалаш зонал илмий-тадқиқот институти директори, техника фанлари кандидати.

ТАЪЗИМ ВА ТАШАККУР

Яқиндагина ўз ишини тамомлаган КПСС XXVI съездида ўртоқ Л. И. Брежневнинг оташин ва сермазмун докладида: **«Ҳамма нарса инсон учун, инсон бахт-саодати учун»!** шиори яна бир бор жаранглади. Бу сўз нақадар ҳаққоний ва амалий эканлигига совет кишилари кўп йиллардан буён ишонч ҳосил қилиб келмоқдалар. Партиямизнинг биринчи галдаги вазифаси — совет кишилари ҳақида ғамхўрлик кўрсатишдан иборат бўлиб келмоқда. Буни табиий офатга дуч келган районимиз аҳолиси ўз ҳаётида синаб кўрмоқда.

Назарбек зилзиласидан сўнг баъзилар бироз саросимага тушиб қолишди. Лекин зудлик билан партия ва ҳукуматимиз халққа раҳнамо эканлигини яна бир бор исботлади. Зилзиладан шикаст кўрган хонадонларга тажрибали, кўпни билган кишилар келишди. Ҳамма ёқни кўздан кечириб, акт тузишди. Уй эгаларига район ижроия комитетига боришни айтишди... Бу кишилар зудлик билан Акмал Икромов район ижроия комитетида тузилган мутахассислардан иборат давлат комиссияси аъзолари эди. Бугунги кунда неча юзлаб хонадонларга қурилиш материаллари, пул билан, ишчи кучи билан ёрдам кўрсатилди ва кўрсатилмоқда.

Шундай ташвиш билан юрган кезларимда маҳалламиздаги Ризабек ота билан учрашиб, суҳбатлашдим. Бу ота 90 ёшдан ошган, кўпни кўрган.

— Биз илгари Андижонда яшар эдик, ўғлим,— дея гап бошлади отахон. — Асли ўзим ўша ерликман. Илгари Андижонда ҳам Тошкентдагидан кучлироқ зилзила бўлган. Кишилар бошига кулфат тушганда улар нима қилишларини, кимдан мадад ва ёрдам олишлари ва қаерга боришларини билишмаган. Кўплар бошпанасиз қолишган. Ҳозирги пайтда ҳеч ташвишланишнинг ўрни йўқ!

Мен шаҳримиздаги В. И. Ленин номидаги метрополитен дирекциясида зудлик билан тузилган комиссияга ариза билан мурожаат қилдим. Комиссия раиси — бош инженер В. И. Инкин ёнига икки кишини олиб, шу куниёқ бизнинг уйга келишди, аҳвол билан танишишди. Улар ҳақиқатан ҳам амалий ёрдам кўрсатишди — уйимизни швеллер билан мустаҳкамлаб беришди. Пайванд ишларига А. Е. Дубин тайинланди. У билан бирга швеллер, арматура, цемент келтирдик. Иш бошланган куни касбдошларим Қ. Расулов, П. Комилов, Н. Дадамуротовлар ҳашарга келишди. Кун бўйи тер тўкиб ишлаб уйимизни мустаҳкамлаб олдик. Менинг бошим осмонга етди, оила аъзоларимизнинг хурсандлигини айтмайсизми?! Ҳақиқатан ҳам совет кишилари ҳақида ғамхўрлик кўрсатаётган партия ва ҳукуматимизга, замонамизнинг саҳийқалб кишиларига таъзим қилиб, ташаккур айтгинг келади.

В. ШУКУРОВ,
В. И. Ленин номли Тошкент метрополитени ишчиси.

ИХТИРОЧИЛАР ҲИССАСИ

КПСС XXVI съезди қарорларига муносиб меҳнат билан жавоб бераётган «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг ихтирочи ва рационализаторлари 1981 йилнинг икки ойи мобайнида 25 ихтирочилик таклифи киритдилар. Шундан 23 таси ишлаб чиқаришга жорий этилди.

БУГУН

ана шу ихтирочилардан олинган фойда 38 минг сўмга етди. Шу икки ой мобайнида қозонхона бошлиғи П. Ворошилов 5 таклифни ишлаб чиқаришга жорий этди. Бундан электр энергия тежалиб меъёрида ишлатиладиган бўлди.

Шунингдек, бўёқ цехининг цех бошлиғи Э. Тўлаганов, слесарь Т. Қозоқбоев, катта мастер Л. Мўминовлардан иборат ижодий ихтирочилик бригадаси ҳам 4 таклифни ишлаб чиқаришга жорий этди.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

СЎРАГАН ЭКАНСИЗ...

Шифобахшлиги билан машҳур

Мен бир дўстимдан Славяновск сувининг шифобахшлиги ҳақида эшитиб қолдим. Ана шу сув ҳақида, бу минерал сувдан қандай касалликларни даволашда фойдаланиши тўғрисида маълумот беришингизни илтимос қиламан.
Б. ҒАФФОРОВ, ишчи.

Славяновск суви Железноводскдаги кўпгина шифобахш минерал сувлардан энг машҳуридир. Унинг химиявий таркиби гидрокарбонат-сульфат-натрий-кальций ли карбонат сувлариникидек бўлиб, даволаш мақсадида кенг қўлланилади. Бу сувни аптекадан ва магазинлардан сотиб олиш мумкин.

Славяновск суви жигар, ўт пуфаги ва ўт йўлларининг касалликларида бошқа шифоли воситалар билан бирга қўлланилади.

Баъзан минерал сувни белгиланган вақтда маълум дозада ичиш билан бирга, меъдани ингичка зонд орқали ювиш ҳам буюрилади. Одатда бу чора яхши натижа беради. Жигар ва ўт пуфаги соҳасидаги оғриқ босилади, оғизнинг қуриши, таҳирбемаза бўлиши, кекириш ва шунга ўхшашлар йўқолади.

Славяновск суви билан даволаниш меъда шиллиқ пардаси яллиғланган ҳамда колит бўлган беморларга буюрилади. Бундай ҳолларда минерал сувни ичиш билан бирга сифон клизмалар қилиш фойдалидир.

Бемор сув ичиш тартибига ва парҳезга аниқ риоя қилгандагина, Славяновск суви билан даволаниш яхши натижа беради.

Афсуски, баъзи беморлар врач маслаҳатларига қулоқ солмай, ўз соғлиқларига ўзлари зиён етказадилар. Масалан, жигар, меъда касалликларига йўлиққан ва Славяновск суви билан даволана бошлаган кишилар бирданига ўзларини ёмон ҳис қилиб қолишади. Врач синчиклаб суриштирганда, буларнинг сув ичиш тартибини бузганлиги ва парҳезга риоя қилмаганлиги маълум бўлади. Масалан, меъдаси яллиғлаб кислотаси камайган бемор сувни овқатдан 15—20 минут илгари ичиш ўрнига 1—2 соат илгари ичган. Натижада меъда ширасидаги кислота баттар камайган, яллиғланиш процесси кучайган, оғриқ пайдо бўлган, кўнгли айнийверган.

Ҳар қандай минерал сув каби Славяновск суви ҳам шифобахш ҳисобланади. Бу сувдан наф олиш учун врачнинг айтганларига риоя қилиш керак.

КОНВЕРТЛАРНИ ОЧГАНДА

ЁШ МАТЕМАТИКЛАР МУСОБАҚАСИ

Автомобиль йўллари институти Тошкент шаҳри ва области мактаблари юқори синф ўқувчиларининг олимпиадасини ўтказди. Конкурс иштиёқмандлари 128 киши бўлди. Мусобақа икки турда ўтди. Биринчи турда тригонометрик айният, тенгсизлик, тригонометрик тенглама ва фигура юзини ҳисоблашга оид иккита вариантда масалалар берилди.

Иккинчи турда ўқувчилар мактаб математикаси программаси доирасидан чиқмайдиган, лекин олимпиадага хос усулда қобилиятли ўқувчилардан фақат ҳисоблаш техникасинигина эмас, чуқур мантиқий мулоҳазалар юритишни ҳам талаб қиладиган масалалар ечишди.

I ва II тур якунлари ҳисоби бўйича жюри аъзолари биринчи ўринни Чилонзор район 103-мактаб ўқувчиси С. Ламихов, 2 та учинчи, иккинчи ўринни Куйбишев район 190-мактаб ўқувчиси А. Одилов билан Киров район 51-мактаб ўқувчиси З. Аброровга беришга қарор қилди. 3 та учинчи ўринни Ленин район 175-мактаб ўқувчиси У. Дадахўжаев, Чилонзор район 103-мактаб ўқувчиси Б. Муетов бўлиб олишди. Фахрли ўринларни эгаллаган ўқувчилар институтимиз дипломи, фахрий ёрлиқлари ва илмий-оммабоп китоблар билан тақдирландилар.

Ш. ШОАБЗАЛОВ,
Тошкент автомобиль йўллари институти олий математика кафедраси катта ўқитувчиси.

Шаҳримиздаги чинни заводида кўплаб ёшлар меҳнат қилишади. Гул чизувчи рассом Фотима Исмоилова ана шундайлардан биридир. У ҳамиша сифатли маҳсулот топшириш билан бошқаларга ўрнак бўлади.

Ҳ. Шодиев фотоси.

• Метро пассажирлари диққатига

СИЗДАН ТАЛАБ ЭТИЛАДИ...

1980 йилнинг август ойида Тошкент метрополитенининг учта янги станцияси ишга туширилди. Шундай қилиб, метронинг зангори поездлари йирик Чилонзор уй-жой массивини шаҳар маркази ва Горький майдонига келиб туташадиган бошқа уй-жой районлари билан боғлади. Пассажирларни ташиш кескин кўпайди. Эндиликда якшанба кунлари 300 мингга яқин киши метрополитендан фойдаланмоқда.

Метрополитен раҳбарлиги аҳоли учун яхшигина қулайликлар яратиш тўғрисида ғамхўрлик қилиб пассажирлар оқимини мунтазам соатлаб ўрганиб бормоқда ва тўпланган маълумотларга кўра поездларнинг ҳафтанинг шанба, якшанба ва иш кунларини, шунингдек ёзги ва қишки даврга мўлжалланган ҳаракат графигини тузиб чиқмоқда.

Бу ҳаракатдаги составлардан оқилона фойдаланиш, электр қуввати сарфини камайтириш, кассалар ва эскалаторлар ишини янада қулай ташкил этиш имконини беради.

Шу билан бирга метрополитен иш сифатининг яхшиланиши кўп жиҳатдан шаҳар барча транспорт турларининг ҳаракати фаолияти билан боғлиқдир.

Шаҳримиз йил сайин ўсиб бормоқда. Мавжуд уй-жой массивлари кенгаймоқда ва янгилари қурилмоқда. Маданий савдо марказлари ва аҳолига маиший хизмат корхоналари яратилмоқда.

Шу муносабат билан шаҳар транспортининг айрим маршрутларида пассажирлар оқими кўплиги доимо ўзгариб туради. Бу эса метро поездлари, автобуслар, троллейбуслар ва трамвайлар ҳаракатини корректировка қилишни тақозо этади.

Ана шу масалани ҳал этиш учун шу йилнинг 18 мартида Тошкент метрополитенининг станцияларида пассажирлар оқимини талонли текшириш ўтказилади. Ҳар бир киши вестибюлга кириши билан станция тартиб номери кўрсатилган талонни учетчикдан олади. Ана шу талон метрода юриш давомида сақланади ва метродан чиқаётганда станция учетчигига топширилади. Бундай текшириш станцияларга кириб чиқаётган пассажирлар сонини, уларнинг қанча юришини бешгилаш, кун бўйи вагонларнинг қанчалик банд бўлишини ва бошқа кўрсаткичларни аниқлаш имконини беради.

Ишонамизки, шаҳар ер ости транспортидан фойдаланаётган пассажирлар 18 мартда пассажир оқимини талонли текширишда аниқ ва самарали ёрдам берадилар.

А. МИРЖАЛИЛОВ,
Тошкент метрополитени бошлиғининг ўринбосари.

ТО Справкалар бюроси
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

С. АШУРОВ, Б. БОБОЁРОВ, А. МАҲКАМОВ: Биз ўрта махсус билим юртида ўқиймиз. Ўқишдан ажралмаган ҳолда шофёрлик курсига кириб ўқимоқчи эдик. Шунинг учун қаерга мурожаат қилишимиз керак?

Жавоб: Тошкент шаҳар автоҳаваскорлар жамиятининг автомобиль мактабида кечки шофёрлик курслари ишлаб турибди. Ана шу группада ўқишни хоҳловчилар ўзлари истиқомат қилиб турган район ижроия комитетидаги автоҳаваскорлар жамияти район Советининг раисига мурожаат қилишлари керак. Жамиятга аъзо бўлганлар шофёрлик курсларига қабул қилинади.

* * *

Х. ЭРМАТОВ: Менга электрон-ҳисоблаш машиналарини ремонт қиладиган устахона адресини берсангиз.

Жавоб: «Весна» кўчаси 223-уйда «Техслужбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмаси жойлашган. Ана шу бирлашманинг қабул пунктида электрон-ҳисоблаш машиналарини ремонт қилиб бериш учун буюртмалар қабул қилинади.

* * *

Т. ҒАНИЕВА: Бизнинг «Вихрь» маркали пилесосимизнинг гилам тозалайдиган чўткаси синиб қолди. Ана шу чўтканинг янгисини олиш учун қаерга мурожаат қилишимиз керак?

Жавоб: «Ўзбекфильм» киностудияси яқинидаги Комил Ерматов кўчасига жойлашган «Север» устахонасида Сиз истаган чўткани топиш мумкин. У ерга 7-троллейбусда борилиб, «2-кўприк» бекатида тушилади. Бундан ташқари «Весна» кўчаси, 223-уйда ҳам ана шундай устахона бор.

* * *

З. КАРИМОВА: Менга шаҳримиздаги сумка, портфелларни тузатадиган устахоналар ва ана шу буюмларни қабул қилиб оладиган комиссион магазинлар адресини берсангиз.

Жавоб: Чилонзорнинг Оқтепа майдонидаги 29, 32, 36, 43-автобуслар бекати ёнида чарм-галантерея буюмларини ремонт қилиб берадиган устахона ишлаб турибди. Буюмингизни 1—3 кун муддат ичида тузатиб беришади. Майда ремонтлар эса мижозлар олдида тузатиб берилади. «Ташкомиссионторг»нинг Навоий кўчасидаги ва Фарҳод кўчасидаги ярмаркаларида жойлашган магазинларда эса чарм-галантерея буюмлари қабул қилинади.

* * *

К. ПАРДАЕВ: Музика асбобларини ремонт қиладиган устахона адресини берсангиз.

Жавоб: Шаҳримиздаги ҳар бир колхоз бозорида музика асбобларини тузатиб берадиган устахона ишлаб турибди. Бундай устахоналарнинг энг йириги Олой ва Октябрь бозорларида жойлашган.

* * *

Ш. АЛИХОНОВ: «Луч» маркали соатим ва шунга ўхшаш бир қанча осма соатларимиз бузилиб ётибди. Шуни тезроқ тузаттириш учун қайси устахонага мурожаат қилишимиз керак?

Жавоб: Соатларингизни тезроқ тузаттириш учун «Весна» кўчаси, 223-уйга жойлашган устахонага мурожаат қилинг. Бу ерда «Техслужбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг асосий устахона цехи жойлашган.

* * *

У. РАСУЛОВА: Биз дугонам билан кийим-кечакларни тикадиган усталар бўлиш ниятидамиз. Бунинг учун қайси билим юртига кириб ўқишимиз керак?

Жавоб: 5-ҳунар-техника билим юртида аёлларнинг пальтолари, эркакларнинг костюмлари ва бошқа либосларни тикадиган усталар тайёрланади. Бу ҳунар масканига 8, 10-синфни битирганлар қабул қилинади.

ДИПЛОМ СПЕКТАКЛИ

А. Н. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомчилик институти бағрида бир ярим минг ёш ижодкор санъат сирларини ўрганмоқда.

Институт ўқув театри саҳнасида қўйилган Федерико Гарсиа Лорканинг «Қонли тўй», М. Горькийнинг «Мешчанлар», В. Шукшиннинг «Каллаи саҳаргача» каби асарлари ёш талантларнинг ижодий баркамолликка интилиши намунасидир.

Куни кеча яна III курс актёрлик бўлими студентлари турк драматурги Р. М. Гунтекиннинг «Бу телба хона» спектаклини намойиш этдилар.

Капиталистик тузум ва диний ислом исканжасида иложсиз қолган Шарифнинг оиласи спектакль марказида бўлиб, унинг бир бурда нон ва яшаш учун кураши воқеалар давомида ўз аксини топган. У бошини ҳар томонга уриб кўради, уй бекасига ялинади, дўкондорни бир амаллаб кўндиради. Ҳатто ўз акасини хотини билан ажралишга мажбур этади. Аммо зулм ҳийладан устун чиқиб, Шариф ва унинг акаси шу тузумнинг иложсиз қурбони бўлишади.

Постановкачи режиссёр ва курс раҳбари Б. Назаров спектаклга мос манзара танлаган. Спектакль бадиий саҳналарда, ёқимли музика билан уйғунлаштирилган.

М. САТТОРОВ.

ШАҲАР ХЎЖАЛИГИ МАВЗУИДА

ТРАНСПОРТ ВА ЙЎЛОВЧИ

Меҳнат иштиёқи

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

Унинг ёши ўттизга етмаган. Оддийгина кийинган, хушчақчақ, лабидан табассум аримайди. Бекатлар номини бурро-бурро эълон қилиб, йўловчиларни билет олишга ундайди.

— Кейинги бекат «Болалар дунёси», — дейди Александр Фёдорович, — Октябрь революцияси метро станциясига марҳамат. Бу бекатдан 4, 18-троллейбус, 3, 22, 25, 27, 28-трамвай маршрутларига ўтиришингиз мумкин.

1223-номерли трамвай вагони яна жойидан аста силжийди. Йўловчилар кўзлаган бекатларга етгач, хушмуомала ҳайдовчига мулойим жилмайиб тушадилар.

Биринчи устози Вячеслав Бережнов унга трамвай бошқариш сирларини эринмай ўргатди. «Идрокинг чаққи эмас Саша. Сендан моҳир ҳайдовчи чиқиши мумкин», — дерди устоз шогирдининг трамвай бошқаришини кузатиб.

Амалий ва назарий машғулотлар ортда қолди. Александр янги очилган 25-трамвай маршрутида ишлашга таклиф қилинди. Маршрут оралиғи 14 километрга яқин. Айниқса, Олой бозори яқинида трамвай бошқариш ҳайдовчидан ниҳоятда зийракликни талаб этади: чорраҳа, йўл ва бекатлар гавжум. Ғир-ғир ўтиб турган машиналар орасидан тасодифан чиқиб, трамвай йўлини кесиб ўтувчи йўловчилар ҳам учрайди. Ҳайдовчи сал хатога йўл қўйдими, бахтсиз ҳодиса рўй бериши мумкин. А. Мироненко эса сезгир. У ҳар бир секунддан унумли фойдаланишни яхши билади.

Бир вақтлар шогирд бўлган А. Мироненко ҳозир ҳурматли ва эътиборли устоз. Авариясиз юрувчилар мастери Вера Олененко, Икром Толипов, Нина Сметанина, Валентина Коваленколар устозлари Александр Фёдоровичнинг садоқатли меҳнатларини қадрлаб, эъзозлаб келяптилар. Бу ҳайдовчилар ҳам социалистик мусобақа пешқадамлари.

КПСС XXVI съездининг қарорларини 1-трамвай депосининг коллективи қунт билан муҳокама этяпти. Маршрут ва бригадаларда социалистик мусобақа янада қанот қоқяпти. Ўнинчи беш йиллик йўловчилар ташиш планини 4 йилда ниҳоясига етказган Александр Мироненко ҳам янги оширилган шахсий мажбурият олди. Ишчан ҳайдовчи ўн биринчи беш йиллик топшириқларини 3,5 йилда маррасига етказиш иштиёқида пассажирларга хизмат кўрсатяпти.

Меҳнат қилган элда азиз, дейди халқимиз. Шаҳар трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг коллективи коммунист Александр Фёдорович Мироненкога катта ишонч билдирди. Ҳар тонг трамвай «штурвали»га ўтириб 900—1000 йўловчи манзилини яқин қилиш шарафига эга бўлаётган заҳматкаш ҳайдовчи Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди делегати бўлди. У эндиликда съезд қарорларини амалга ошириш учун, янги зафарлар сари интиляпти.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

ХУНУК МАНЗАРА

15 февраль куни мен Тошкент шаҳри яқинидаги Хасково посёлкасидан шаҳар марказига бориш учун автобус кутиб турар эдим. Ниҳоят орадан ярим соат ўтгач, бекатга 5-автопаркка қарашли 36—25 ТНИ номерли автобус келиб тўхтади. Машина 135-маршрут бўйлаб қатнар экан.

Йўловчилар қатори мен ҳам автобус эшигидан кирдим-у ҳайратдан ёқа ушлаб қолдим. Салон шу даражада ифлос эдики, ундан кўтарилган чанг қуюқ тумандан қолишмас эди. Папирос қолдиқлари, писта пўчоқлари, ойна ва салон шифтидаги қоп-қора ифлосликлар машинанинг кўпдан бери сув кўрмаганлигини билдирарди. Пассажирлар оғиз-бурунларини беркитиб зўрға нафас олишарди.

Қизиқ, наҳотки «Главташпассавтотранс» га қарашли 5-автобус парки раҳбарлари ифлос машиналар рейсга чиқаётганидан бехабар бўлишса? Улар бу камчиликка тезроқ чек қўйишса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Н. МУҲИДДИНОВ,
инженер-қурувчи.

РАССОМ ЕН ДАФТАРИДАН

Сўзсиз сурат.

Бекатдаги қироатхона.

Расмларни Ўзбекистон халқ рассоми Л. АБДУЛЛАЕВ чизган.

ШУ ҲАМ ҚУЛАЙЛИКМИ?

1, 4, 2, 7-троллейбуслар олдинлари Циркнинг рўпарасида тўхтаб ўтарди. Бу ерда бир қанча маршрутдаги автобусларнинг тўхтаб ўтиши туфайли троллейбус бекати 42-мактаб ёнига кўчирилди. Натижада йўловчилар учун қулайлик туғдираман деб ноқулайлик яратилди. Чунки 200 метрдан ортиқ масофага қўлида юк билан бориш йўловчилар учун жуда ноқулай.

Бизнинг бирдан бир истагимиз шуки, бу бекат Хадрадаги дорихона ёнига кўчирилса жуда кўплаб йўловчиларга қулайлик туғдирилган бўларди.

Ф. РАҲИМОВ.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«МУҚАДДАС ҚАСАМНИ БУЗГАНЛАР» САРЛАВҲАЛИ МАҚОЛА ТЎҒРИСИДА

Юқоридаги сарлавҳа остида газетамизнинг 20 январь сонида босилган материалда Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат медицина институти кўз касалликлари клиникасида бўлган кўнгилсиз ҳодиса тўғрисида фикр юритилган эди. Жумладан унда газетхон У. Лутфуллаева ТошМИ врачларининг унинг боласига тошбағирлик билан муносабатда бўлганликлари ҳақида шикоят қилгани маълум этилган эди.

Тошкент Давлат медицина институтининг ректори, профессор У. О. Орипов ва институт партия комитетининг секретари, доцент Т. А. Даминовларнинг редакцияга йўллаган жавобида қуйидагилар маълум қилинади:

Тошкент Давлат медицина институти кўз касалликлари клиникаларининг беморга нисбатан ноўрин муносабатда бўлганликлари ҳақидаги юқоридаги мақола кўз касалликлари клиникалари ва институт қошидаги республика касалхонаси советида кўриб чиқилди. Чиндан ҳам кўз касалликлари клиникаси бўлимининг катта ординатори В. В. Ступина қўпол хатога йўл қўйган. Шунингдек, кўз касалликлари Республика клиникасида навбатчилик қилган врач Х. Х. Ҳакимжонов беморга диагноз қўйишда хатога йўл қўйган. Совет йиғилишида ана шу масалалар юзасидан қаттиқ фикр олишув бўлди.

Шунингдек, газета мақоласи институт партия комитетининг кенгайтирилган йиғилишида ҳам муҳокама этилди. Партия комитети кўз касалликлари клиникаларининг бош врачлари П. Сирожов ва Х. Маҳмудовларга даволаш-диагностика ишларида йўл қўяётган хатоликларини кўрсатиб ўтди ва врач Х. Ҳакимжоновни беморларни даволашдан четлаштиришни тавсия этди. Шунингдек, партия комитети йиғилиши В. В. Ступинага нисбатан маъмурий чора кўришни тавсия этди.

Институт ректори имзо чеккан буйруқда кўз касалликлари клиникалари кафедраларининг мудирлари профессор М. Ҳ. Ҳамидова ҳамда Т. Г. Ильиналар даволаш-диагностика ишларини сусайтирганликлари кўрсатиб ўтилди.

Тошкент Давлат медицина институти ректорати ва партия комитети даволаш-диагностика ишларини юксак савияга кўтариш юзасидан қатор конкрет чора-тадбирлар белгилаб олдилар.

ТОШКЕНТ ТАРИХИДАН 100 ЛАВҲА

ШАЙХАНТОҲУР ҲАҚИДА

63-ЛАВҲА

Қачонлардир «Шайхантоҳур»ни телемарказ қаршисидаги трамвай бекати тарзида тушунардим. Мен дўстим билан эски трамвайдан сакраб тушдикда, дарсдан сўнг шинам салқин чойхонага чой ичгани кирдик. Сўнгра маданият министрлигига, ўзимизнинг севимли «Пионер Востока» газетамиз редакциясига кирдик. Биз ўша пайтда бу газетанинг ёш мухбирлари эдик. Ўшандан буён Шайхантоҳур хаёлимда муҳрланиб қолган. Чойхонадан юқорига салқин хиёбон бўйлаб борардик-да, ҳайратдан тўхтаб қолардик. Бизнинг кўз ўнгимизда қандайдир жуда қадимий иншоот қолдиқлари пайдо бўларди. Шулардан дастлабкиси, энг йириги, ҳаммамизга яхши таниш бўлган Кўкалдош эди. Унинг кираверишдаги ташқи чиройи, гумбази, ғиштин биноси — ҳаммаси ёдимизда қолган.

Ундан сал нарида яна иккита кичикроқ иншоот қуббалари кўриниб турарди. Улардан бири металлдан ишланган, худди қадимий жангчининг совутига ўхшарди. Бошқа серқирра иншоот эса қалин асрий дарахтлар ўртасида ғира-шира кўзга ташланарди.

Бу жой кишида анча нохуш таассурот қолдирарди. Бу қадимий бинолар ўртасида ўн минутча айланиб юриб, ҳаёт қайнаб турган Навоий кўчасига чиқдик.

Редакцияда шуни билдикки, биз қадимий Шайхантоҳур қабристонида бўлган эканмиз. Шаҳар тарихининг кўпгина саҳифалари бевосита у билан боғлиқ экан.

Мен Шайхантоҳурнинг узоқ тарихи ва афсоналари билан яхши танишдим.

Қачонлардир, аниқроғи XIV асрда Тошкент даҳага бўлинган — Кўкча, Себзор, Шайхантоҳур ва Бешёғоч шаҳарнинг территориал ва маъмурий қисмлари бўлган. Биз бугунги кунда ҳам бу номларни тез-тез тилга олиб турамиз. Аммо, ҳозирги кунда бу номлар жуда шартли равишда ишлатилади. Ўша пайтларда шаҳар деворларидан унча олисда бўлмаган, шаҳар дарвозаси ташқарисида қабристон бўлган. Бу ерда ошини ошаб, умрини яшаб бўлган шаҳарликлар дафн этилган. Бу жойда дафн этиш жуда обрўли ҳисобланган. Чунки 1355 йилда вафот этган улуғ шайх Ҳовандн Тоҳур мана шу жойга дафн этилган.

Шайх— руҳоний киши. Унинг салласи бош оғриғини қолдиради, шайхнинг қабри тепасида қад кўтарган дарахт тагида бўлган киши ҳар қандай дарддан енгил тортади, деб ҳисоблашган.

Шайхнинг қабри устига мақбара қурилган. У ўзининг ҳажми бўйича камтарона бўлиб, иккита хонадан иборат бўлган, гумбаз билан қопланган. Пештоқида найзасимон арк бўлган. Унинг ташқи кўринишида ортиқча безаклар йўқ. Унинг ёнида бошқа бир мақбара қад кўтарган. Бу ундан ҳам камтарона ва оддий бўлиб, мўғулистонлик Қалдирғочбий мақбараси ҳисобланади. Бу мемориал ансамблда энг йирик иншоот Чингизхон авлодларидан бири Юнусхон мақбарасидир. Қадимги ёзувлар шундан гувоҳлик берадики, баланд қилиб қурилган ва найзасимон гумбази бўлган.

Мақбара атрофида баланд миноралар қад кўтарган, унинг ёнида эса масжит ва мадрасалар бунёд этилган.

Қабристон майдонига Шайхантоҳур кўчасидан (ҳозирги Навоий кўчасидан) нақшли ёғочдан чиройли қилиб ишланган дарвоза орқали кирилган. Бу дарвоза ҳозир ҳам сақланмоқда. У халқ усталари амалий санъатининг ажойиб намунаси сифатида Ўзбекистон ССР санъат музейида асраляпти. Кенг хиёбон орқали мақбарага ўтилган. Бу хиёбон бошқа кўпгина «муқаддас жой»лар сингари қизиқ афсонавий ривоятлар билан боғлиқ. Айтишларича, Александр Македонский ер ости ҳукмронлигидан чиқиб келаётганда у сочган бир томчи сувдан ўсиб чиққан эмиш.

Бу хиёбондан ташқари қабристон майдонида бир неча беш асрлик чинорлар бўй чўзган. Уни ким ва қачон ўтқазгани номаълум, албатта. Замондош сўзига қараганда, улардан бири етти аср умр кўрган эмиш. У ҳар тарафга 25 қадам жойгача шохлаб кетган эмиш.

XVI—XIX асрларда Шайхантоҳур қабристони Тошкентдаги энг оммавий зиёратхона бўлган. Бу ерда фақатгина диний урф-одатлар ва зикр тушишлар ўтказибгина қолмай, байрам кунлари ҳар хил қизиқарли ўйинлар уюштирилган. Нон ва ширинликлар харид қиладиган дўконлар бўлган.

Шаҳарнинг бу қисмига ҳам революция бўронлари етиб келди. 1917 йилда бу ерда, айниқса Эшонқули мадрасаси ёнида қизғин митинг ва намойишлар бўлиб ўтди. Айтгандек, бу мадрасада 1884 йилда биринчи рус-тузем мактаби очилган. У Туркистонда дунёвий билимлар тарғиб қилинишини бошлаб берди. Ўзбек фарзандлари бу ерда арифметика, география, тарих, она тили ва рус тилини ўрганишган.

Қабристон 1924 йилгача ана шундай эди. Кейинчалик бу ерда хотин-қизлар мактаб-интернати ёнида стадион қурилди. Эшонқули мадрасаси биносига эса киностудия кўчиб кирди.

Ҳозирги пайтда Қалдирғочбий мақбарасига ёндош тарзда бадиий буюмлар фабрикаси корпуслари қад кўтарган. Унинг атрофида бир неча илмий-тадқиқот бинолари, шунингдек политехника институтининг факультетлари бор. Шайхантоҳурнинг каттагина ансамблидан учта асосий иншоот— Шайхантоҳур, Қалдирғочбий ва Юнусхон мақбаралари қолган, холос.

Қадимий архитектуранинг бу ёдгорликлари Самарқанд, Бухоро ёки Хивадаги ёдгорликлардан ўзининг хашами, тузилиши, безаги жиҳатидан муайян даражада орқада. Тошкентда бундай иншоотлар бармоқ билан санарли, албатта. Аммо, улар тарихий қимматга эгадир. Тошкентлик реставраторлар мақбараларни қайта тиклаш бўйича катта ишлар олиб боришди. Қалдирғочбий ёнида шундай биноларнинг бевосита узвий қисми бўлган қадимий иншоот тикланди. Шайхантоҳур мақбарасини ремонт қилиш ишлари ниҳоясига етяпти. Энг йирик мақбара — Юнусхон мақбарасида бундан ҳам мураккаб ишни амалга ошириш вазифаси турибди. Реставраторлар узоқ ўтмишда аждодларимиз уни қандай ҳолда кўришган бўлса, худди ўша дастлабки ташқи кўринишини тиклашга қарор қилдилар. Бу вазифа қийин, албатта. Ахир мақбара даврлар оша анча зарар кўрган-да.

Тошкентлик реставраторларнинг муқаддас орзуси ҳам шуки, халқ меъморчилигининг ўзига хос намуналари тўпланган бу қадимий архитектура-этнографик комплексни яна ўз ҳолига келтиришдир.

Бу қизиқарли ишга асос солинди. Юнусхон мақбараси билан бир қаторда Тошкент қозиси—судьясининг собиқ уйи қад кўтаради. Бу ўзига хос иншоот ташқи безакларга жуда бойдир. Бу унча катта бўлмаган иншоот Халқлар дўстлиги майдони ёнидадир. Уни ўзбек амалий санъатининг ўзига хос намунаси сифатида сақлаб қолишга қарор қилинди.

Реставрациядан сўнг УзНИПИ институти лаборатория корпусининг янги биноси ҳам қадимий комплексга уйғунлашиб кетди. Бу бинонинг лойиҳа авторлари ғиштдан фойдаланишнинг чексиз имкониятларини ишга солишган. Бунда қадимий меъморларнинг таъсири яққол сезилиб турибди. Бу бино қадимий бинолар билан жуда муваффақиятли уйғунлашиб кетган.

...Самарқанд ёки Бухорода бўлганимда ҳозирги пайтда жуда эҳтиётлик билан асралаётган улуғвор архитектура ансамбларига қайта-қайта ҳавас билан боқаман. Афсуски, даврлар Тошкентга ана шундай қадимий меъморлик дурдоналарини туҳфа этмаган. Эҳтимол, бўлажак Шайхантоҳур тарихий-этнографик комплекси бизнинг кичик «Регистон»имиз бўлиб қолар.

А. ТЮРИКОВ.

ЖАНГОВАР ЖАНР ИМКОНИЯТЛАРИ

1980 йил публицистикасига бир назар

КПСС XXVI съезди совет халқи босиб ўтган йўлга якун ясади, келажак контурини— ҳар бир соҳа кишилари амалга ошириши лозим бўлган вазифаларни белгилаб берди. Коммунистик партия ҳар доим ижодий ташаббусларни қўллаб қувватлаган. XXVI съездда совет адабиётида кўтарилаётган проблемалар, асарлардаги гражданлик пафоси, камчиликларга нисбатан муросасизлик табрикланган ҳолда, ёзувчилар олдига ҳам янада жиддий вазифалар қўйилди. Ҳаёт проблемаларини дарҳол адабиётга олиб ўтадиган, тезкор жанр публицистикадир. Бир вақтлар А. М. Горький совет ёзувчисини даврнинг ўктам овози, ўткир нигоҳи, синфнинг ҳиссиёти деб атаган эди. Бу гап кўпроқ совет публицистларига қарата айтилгандай туюлади. Публицист ижтимоий ҳаётнинг геологидай гап: у доим проблемалар излайди, уларни дадил кўтаришга интилади. У шундай масалаларни кўтарадики, улар жамият ҳаётининг барча томонларига таллуқли бўлади.

Саксонинчи йиллдаги ўзбек публицистикаси ҳақида гап борар экан, Шароф Рашидовнинг Москвадаги «Художественная литература» нашриётида 150 минг нусхада босилган беш жилдли танланган асарларининг 4-томини тилга олиш жоиз. Замонанинг долзарб масалаларига диққатни жалб эта билиш, назарий умумлашмаларнинг юксаклиги, пролетар интернационализми, жўшқин партиявийлик ва бадиий мукаммаллик — Ш. Рашидов публицистикасининг ўзига хослигини белгилайди. Ш. Рашидов мақолаларида ютуқларимиз гарови, кишилардаги онглилик ва шижоат, келажакнинг аниқ белгилари, серқирра ҳаётимизнинг мураккаб панорамаси, ниҳоят, тараққиётимизга ғов бўлаётган камчиликлар аниқ кўрсатилади.

Публицистика ижтимоий ҳаётда, фанда, бадиий адабиётда пайдо бўлаётган йўналишларга муносабат билдириши: янгиликларни тасдиқлаши, туғилаётган методларни баҳолаши лозим. Бу ўринда академик — М. Нурмуҳамедовнинг «Буржуа советшуносларининг маданиятимизни сохталаштиришига қарши», Асқад Мухторнинг «Ёзувчининг ҳаётий позицияси» мақолалари диққатга сазовор. Ғоявий мухолифларимиз ҳақида кўп ёзилган: ўқувчилар чет эллардаги «советшунослар»ни, ўзимиздаги чет эллик «мутахассисларга» қарши курашувчиларни яхши биладилар. М. Нурмуҳамедов «советолог»лар иш услубида пайдо бўлаётган янгиликлар билан ўқувчини таништиради. Аввалларн ғоявий мухолифларимиз гапни ўнг-терсига қарамай айтаверар эди. Ҳозир қуруқ гапу, ёлғон-яшиқларга ишонадиган анойи топилмайди. «Советшунослар» материалга «чуқурроқ кириш» мақсадида фанлар бўйича ихтисослашишга эътибор бера бошладилар. Ҳозир ўзбек адабиёти бўйича «мутахассислар» пайдо бўлди. Аввалари ўзбек адабиёти ҳақидаги фикр-мулоҳазалар 20 — 30-йиллардан нарига ўтмас, миллатчи ёзувчилар ижодини байроқ қилиб кўтариш асосий восита ҳисобланарди. Ҳозир «совет адабиёти мутахассислари» бугунги ўзбек адабиёти масалалари билан ҳам «шуғулланмоқдалар». Уларнинг «замонавий жадидлар», Ҳ. Олимжон ҳаёти ва ижоди, революция ва инқилобдан кейинги йиллар совет ҳаётида аёлларнинг «фаол роли» ҳақидаги фансимон қарашлари қатор мақолаларда акс этмоқда. Бир вақтлар А. Қодирий ижодини мақтаган мухолифларимиз бугун бу ёзувчи ижодидаги «камчилик»ларга диққатимизни жалб қилмокчи бўляптилар.

М. Нурмуҳамедов мақоласидаги ўзак масала шундаки, ҳозирги босқичда ғоявий мухолифлар билан курашиш йўсини ўзгаряпти: аввалари биз ҳужумни даф этиш билан кифояланар эдик. Ҳозирги кун ҳимояни эмас, фаол курашчанликни тақозо қилмоқда. Биз ғоявий мухолифларимиз қарашларини илмий асослар билан фош этмоғимиз, буржуа санъати инқирозини кўрсатмоғимиз, социалистик реализмнинг жаҳон адабиётида янги-янги марраларни эгаллаётганлигини тасдиқлашимиз лозим.

Ғоявий, синфий позицияси тўғрилигига ишонган санъаткор жиддий масалаларни кўтаришдан тоймайди. Айниқса, публицист учун жасорат, шижоатлилик муҳим хусусиятдир, Эрнст Генрининг фикрича, агар киши қўрқоқ бўлса, қалбида муқаддас туйғу бўлмаса, ҳақиқатдан кўз юмса, халқ дардини ҳис қилмаса, курашчанликни ёқтирмаса — лоқайд бўлса, қасд олиш учун қалам олса, муҳаррир қаршисида тиз букиб тураверса, гонорарни севса, у зинҳор публицист эмас. Ёзувчини ҳаётий курашларда тоблаб, қалбидаги туйғуларининг сўниб қолишига йўл қўймайдиган жанр публицистикадир. Публицистнинг ўтли нафаси, ўктам овози, лўнда айтилган гапи тартиббузар, тили бошқа-ю, дили бошқалар юзидаги ниқобни йиртиб ташлайди. Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Назир Сафаровларнинг эл орасидаги обрўсини оширган омиллар ҳақида ўйлар эканмиз, ҳақ гапни куйиб-ёниб айтишлари — публицистик асарлари кўз ўнгимизда намоён бўлади...

Кўриш бахти, кўрганларидан завқланиш туйғуси — инсоннинг табиатдан олган бебаҳо инъоми. Биттаяримта лоқайднинг айби билан инсон шу инъомдан айрилса, дунёни бузиб ҳайқирмайдими, адолатсизликка қарши туғ кўтармайдими? Бордию, ҳаётга эндигина суқланиб, завқланиб қараётган бола кўзларидаги нур сўнса-чи? Онанинг «оҳи» оламни тутмайдими?

Публицист, табиийки, нуқсонлардан қанчалик куюнса, уларни бартараф қилиш йўлларини излаcа, ютуқларимиздан шунчалик қувонади, эзгу ишлар, фидоий кишилар ҳақида ёзишга ҳаракат қилади. Шу ўринда бир гуруҳ етук адиб ва журналистлар Мақсуд Кориев, Абдукарим Набиҳўжаев, Муроджон Мансуров, М. Муҳсимов, Жўра Саъдуллаевлар томонидан ёзилган «Ўзбекистон қўриқлари» номли китоби ҳақида тўхташ жоиз. Ўзбекистоннинг кейинги йигирма йиллдаги тараққиётини ўзлаштирилган қўриқ ерларсиз, ирригация ва мелиорация соҳасида олиб борилган революцион ишларсиз тасаввур қилиш мумкин эмас. Китобда юзлаб чўлқуварлар, ирригаторлар ҳаёти ҳақида қизиқарли ҳикоялар берилган, фактлар келтирилган.

Афсуски, кўпчилик мақолаларда публицистика моҳиятини жўн тушуниш, юзаки ёндошиш сезиляпти. Шундай азиз, нурдай покиза дўстлигимиз, меҳнат зафарларимиз, янги иншооту қурилишлар, Ленин партиясининг доно йўлбошчилиги, ёш авлод — болаларимиз ва набираларимиз учун барча имкониятларни яратган ҳур замон, жаҳон халқларининг иноқлиги кабилар ҳақида ёзиш керак. Аммо муқаддас тушунчалар ҳақида мудроқ қалб, сийқа андозалар билан ёзиш ярамайди. Кўпчилик мақолалар чучмаллиги, сохта пафос билан ёзилганлиги учун ўқувчи қалбига йўл тополмаяпти. Афсуски, публицистикадаги бўшлиқни тўлдириш, рубрикани ёдга солиб туриш учунгина ёзилган мақолалар кўпайиб кетаётгани кишини ташвишлантиради. Бир ёзувчи топиб таърифлаганидай, публицистика жанрида юзта хитобга аранг битта сўроқ тўғри келмоқда.

Абдуғафур РАСУЛОВ,
филология фанлари кандидати.

Самарқанд шаҳридаги 81-болалар боғчасида автомобиль шаҳарчаси ташкил қилинган. Бундан кўзда тутилган асосий мақсад болаларни йўл ҳаракати қоидаларига амал қилиш, ҳар хил шароитда вазиятни ҳисобга олишга ўргатишдан иборатдир. Автомобиль шаҳарчасини жиҳозлашда Самарқанд химия заводининг ишчилари, шунингдек шаҳар Давлат автомобиль инспекциясининг ходимлари катта ёрдам беришди.

СУРАТЛАРДА: ёш регулировкачи Саша Смирнов; автомобиль шаҳарчасида.

ТАСС фотохроникаси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Медицина хизмати кўрсатиш

БЕРЛИН. ГДР соғлиқни сақлаш ходимлари касаба союзи марказий правлениесининг Карл Маркс—Штатда бўлиб ўтган мажлисида республикада аҳолига медицина хизмати кўрсатиш, тез ёрдам хизматини ташкил этиш соҳасида катта муваффақиятларга эришилганлиги қайд қилиб ўтилди. Бевосита корхоналарда —завод поликлиникалари ва медицина пунктларида даволашни ва касалликларнинг олдини олишни ташкил этишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Ҳозирги вақтда ГДР меҳнаткашларидан қарийб беш ярим миллион киши ёки ишлаб чиқаришда банд бўлган одамларнинг учдан икки қисми ана шу шифохоналар хизматидан фойдаланмоқда.

Имтиёзли путёвкалар билан

БУДАПЕШТ. Венгрия меҳнаткашларидан 1,2 миллион киши 1981 йилда касаба союзларининг имтиёзли путёвкалари асосида дам олади. Уларнинг кўпчилиги ўз отпускаларини Балатон кўли соҳилларида ўтказади. Бу ерда касаба союзларининг ўнлаб дам олиш уйлари ва санаторийлари жойлашган. Дам олувчиларни Матра ва Бюкк тоғларидаги туристик базалар, Хевиз ва Хайдусобосло шаҳарларидаги шифобахш сувлар, шунингдек социалистик мамлакатлардаги, шу жумладан Совет Иттифоқидаги касаба союз шифохоналари ҳам кутмоқда.

КОНЧИЛАР ҒАЙРАТИ

БУХАРЕСТ. Горж уездидаги кончилик комбинатининг коллективи йил бошидан буён уч миллион тонна лигнит қазиб чиқарди. Руминияда бундай миқдордаги кўмир бутун 1960 йилда қазиб олинган эди.

Ана шу ҳавза кончилари рекорд иш унумига эришдилар. Бир суткада 82 минг тонна лигнит қазиб чиқардилар. Ҳозирги вақтда Горж шахталари ва карьерларидан республикада қазиб олинаётган бутун кўмирнинг салкам 70 проценти қазиб олинмоқда.

ТРАНСПОРТДА ИЛҒОР МЕТОДЛАР

УЛАН-БАТОР. МХР транспорт илмий-тадқиқот ва лойиҳа институтининг тузган лойиҳалари Монголиянинг олтинчи беш йиллигида 120 миллион тугрикдан кўпроқ фойда олиш имконини берди. Шу давр ичида транспортнинг ҳамма турларида пассажир ва юк ташишни ташкил этишнинг янги илғор методлари жорий этилди. Темир йўлларда оғир юкли поездлар сони ортди, авиаторлар рейслар сонини анча кўпайтирдилар, тунги парвозлар муваффақиятли амалга оширилмоқда. Тармоқнинг ремонт корхоналари янги маркали автомашиналар ва бошқа транспорт воситаларини ремонт қилишнинг илғор методларини ўзлаштирди.

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЖАЗОИР. Янги ҳаво йўли Бежаия вилоятининг маъмурий марказини Жазоир пойтахти билан боғлади. Бу ҳаво йўлининг ишга туширилиши билан «Эр-алжери» миллий авиакомпаниясининг махсус программасини бажаришда яна бир босқич тугалланди. Бу босқичда пойтахт аэропортининг мамлакатдаги барча вилоятлар билан авиация алоқасини ўрнатиш кўзда тутилади.

Программа Жазоир Халқ Демократик Республикасининг турли районларини социал-иқтисодий жиҳатдан бир текис ривожлантириш сиёсатини рўёбга чиқариш доирасида амалга оширилмоқда.

* * *

Жазоирдаги Эл-Авинет шаҳрини Тунисдаги Танжерун шаҳри билан боғлаган юқори вольтли электр линиясининг биринчи навбати ишга тушди. Қурувчиларнинг режаларига кўра, юқори вольтли линиянинг иккинчи навбати июль ойида қуриб битказилади.

ТУНИС. Бизертдаги давлат нефтни қайта ишлаш заводини кенгайтириш тўғрисида бу ерда қарор қабул қилинди. Бунинг натижасида заводнинг қувватн қарийб тўрт баравар ошади. Ҳозирги вақтда корхона бир йилда қарийб 1,5 миллион тонна нефтни қайта ишлаб бермоқда.

Корхона реконструкция қилинганидан кейин Тунис бензин, дизель ёқилғиси, керосин ва мойлаш материалларга бўлган ўз талаб ва эҳтиёжини амалда тўла-тўкис таъминлайдиган бўлади.

* * *

БАЙРУТ. Фаластин ташкилоти Марказий Комитетининг аъзоси Фатх Абу Айяд Жанубий Ливандаги Сайда шаҳрида ўтказилган митингда нутқ сўзлаб, Исроилнинг, Ливаннинг ва Фаластиннинг тинч аҳолисига қарши агрессив ҳаракатларида унга ёрдам бераётган АҚШ позициясини кескин танқид қилди.

Оқ уй, деб таъкидлади у, Тель — Авивга Американинг энг замонавий қурол-яроғларини етказиб бериб, чекланмаган миқдорда кредит ва қарзлар, кенг кўламда техникавий ва иқтисодий ёрдам бериб, Исроилнинг Ливан Республикасига қарши эълон қилинмаган урушини ғалаёнлантирмоқда.

* * *

АДАН. Демократик Яман пойтахтида Яман революциясини ҳимоя қилиш ва беш йиллик планни бажариш соҳасида, саводсизликни тугатиш ишида хотин-қизларнинг ролини оширайлик, деган шиор остида яман хотин-қизлари умумий иттифоқининг фавқулодда съезди очилди. Съезд ишида мамлакатнинг ҳамма вилоятларидаги хотин-қизлар ташкилотларининг вакиллари бўлган 300 делегат қатнашмоқда.

Съезд бир қанча сиёсий, мафкуравий ва ташкилий масалаларни кўриб чиқади. Хотин-қизларнинг регионлаги социал-иқтисодий ўзгартиришларда, тинчлик ва хавфсизлик учун курашида иштироки масаласи съезд делегатларининг диққат марказида туради.

БАМ ҲАҚИДА ФИЛЬМ

Байкал-Амур магистралининг ёш қурувчилари БАМ тўғрисидаги «Худди биздек кишилар» деб аталган дастлабки бадиий фильмни биринчи бўлиб кўрдилар.

Москвалик кинематографчилар режиссёр Э. Хожикян раҳбарлигида кашшофларнинг меҳнат жасорати, улар характерининг аср қурилишида чиниқиб қарор топиши тўғрисида экран орқали ҳикоя қилиб бердилар. Таниқли артистлар А. Збруев, П. Вельяминов, Л. Удовиченколар замондошлари образларини яратдилар. Фильм премьераси Северобайкальскда муҳокама қилиниб, у манфаатдорлик, талабчанлик асосида ва қизғин суратда ўтди. Лента яқин вақт ичида Бутуниттифоқ экранига чиқади.

ГАЗЕТХОН ИЛТИМОСИ

ТИШ ҒИЖИРЛАШИ НИМАДАН?

Ҳурматли редакция! Бизнинг кичик ўғлимиз кўпинча уйқусида тишини ғижирлатади. Бунга сабаб нима? Тиш ғижирлатиш ҳам бирон касаллик белгисими? Шулар ҳақида маълумот берилса айни муддао бўлар эди.

Н. МУРОДОВА,
уй бекаси.

Бола гарчи соғлом кўринса ҳам, уйқусида тиши ғижирлаб чиқса, онаси кўпинча ташвишланиб қолади. Ҳўш, тиш ғижирлашининг сабаби нима?

Тиш ғижирлаши — чайнов мускулларининг дапқир-дапқир таранглашиши демакдир. Бу мускулларни учлик нервнинг ҳаракатлантирувчи толалари бошқаради. Уларга бош миянинг пўстлоқ ости бўлимидаги нерв марказларидан импульслар келиб туради.

Маълумки, уйқуда марказий нерв системаси тормозланади, тормозланиш ҳамиша бош мия пўстлоғидан бошланиб, пўстлоқ ости бўлимига секин-аста ўтади, шундан кейин киши қаттиқроқ ва тинчроқ ухлайди.

Бола «донг қотиб», тинч ухламаса, бош мия пўстлоғи тормозланмаган бўлади, пўстлоқ ости бўлими эса ҳали «уйғоқ» туриши билан бирга, бош мия пўстлоғининг назоратидан чиқиб, баъзи марказлари қўзғалади. Шунинг учун болаларгина эмас, балки катта ёшдаги кишилар ҳам уйқусида ўзи билмасдан тамшанади, ағанайди, чинқиради, шанғиллаб гапиради.

Болаларда пўстлоқ ости бўлими умуман олганда катта ёшдаги кишилардагига нисбатан «ўзбошимча»роқ бўлиб, бош мия пўстлоғининг назоратидан тез чиқиб кетади. Бола қаттиқ ухламаса, ихтиёридан ташқари турли ҳаракатлар қилиши, жумладан тишини ғижирлатиши мумкин.

Ухлаб ётган болага диққат билан қараб турсангиз, уйқусида қимирлаётганини, қўл силтаётганини, чўчиб ва тамшаниб турганини кўрасиз. Машғулот, овқатланиш ва дам олиш режимига амал қилинса, бола «донг қотиб», тинч ухлайди.

Болаларнинг тунда нотинч ухлаш ва тиш ғижирлатиш сабабларидан бири гижжалардир, деган фикр юради. Текширишда бу нарса топилса даволаш чоралари кўрилади. Бошқа сабаблардан: меъда ва ичак фаолиятининг бузилиши, тумов, уйқу олдидан ҳаяжонланиш, ноқулай ўринда ётиш ва шу кабилар оқибатида ҳам бола нотинч ухлаши мумкин.

Бола учун тўғри режим ўрнатиш, унинг ухлашига алоҳида эътибор бериш, бола ётадиган уйни яхшилаб шамоллатиш керак. Болани уйнинг деразасини (иссиқ фаслда) ёки форточкасини (совуқда) очиб қўйиб ухлатишга ўргатган яхши, шунда бола тез уйқуга кетади, тинч ухлайди ва уйқусида тишини ғижирлатмайди.

ПАШШАЛАР БОСҚИНИ

ДАККА. Кейинги вақтларда Бангладеш пойтахтида пашшаларнинг босқини ҳалокатли даражага етди. Дакка, деб уқтирди «Иттифоқ» газетаси, деярли пашшалар «назорати» остида қолди. Бундай ҳолни ҳатто кексалар ҳам эслаша олмайди. Шаҳарнинг баъзи районларида савдо-сотиқ ишдан чиқди— турли муассасаларнинг хизматчилари пашшаларнинг қамалига «таслим бўлдилар», коллежлар ва бошқа ўқув юртларида машғулотлар тўхтаб қолди. Айниқса, деб ёзади газета, қашшоқ районлар ва пастқам жойларда истиқомат қилаётган аҳолига қийин бўлди. Уларни пашшалар галаси бутунлай қуршаб олди.

Аҳвол шу даражага етдики, деб таъкидлайди «иттифоқ» газетаси, бир қанча сиёсий ташкилотлар муниципал маъмурлар шаҳардаги вазиятни «соғломлаштириш» мақсадида бирон бир чора кўрмаган тақдирда пойтахтда «пашшаларга қарши кураш» бошлаш тўғрисида қарор қабул қилди.

ОҒИР ТАНГЛИК

ПАРИЖ. Франциянинг тикувчилик саноати оғир тангликни бошдан кечирмоқда. Касаба союзларининг маълумотларига кўра, кейинги етти йил мобайнида миллий экономиканинг ана шу тармоғида 70 минг киши ишдан бўшатилган. Корхона эгалари яқин тўрт йил ичида яна 30 минг иш ўрнини тугатишни режалаштирмоқдалар.

Ҳукмрон доираларнинг тикувчилик ишлаб чиқаришини қисқартиришга қаратилган сиёсати меҳнаткашларнинг қатъий зарбасига дуч келмоқда. Маҳаллий матбуот Орлеандаги «Бриль» заводининг меҳнаткашларини француз тикувчилари курашининг калъаси деб атайди. Бу меҳнаткашлар хўжайинларнинг корхонани ёпиш режаларига қарши ўн ойдан буён мардона кураш олиб бормоқдалар. Бутун мамлакатдаги тармоқларнинг ишчилари уларнинг ҳаракатларини қўллаб-қувватламоқдалар.

ОБЪЕКТИВДА— ПОРТУГАЛИЯ.

Португалия— Пиринея ярим оролининг ғарбий қисмида жойлашган Европанинг энг қадимги давлатларидан бири. Пойтахти —Лиссабон шаҳри. 1974 йили фашистлар диктатураси ағдарилгандан сўнг Португалия меҳнаткашлари Компартия раҳбарлигида чинакам демократик турмуш, прогрессив социал ўзгаришлар учун нескин кураш олиб бормоқда.

СУРАТДА: Лиссабоннинг соҳил бўйи қисми.

ЎҚУВ МАРКАЗИ

Ҳиндистоннинг Харнана штатида катта ёшдаги аҳоли ўртасида саводсизликни тугатиш мақсадида 3 минг кишига мўлжалланган ўқув маркази ташкил этилди. «Нэшнл геральд» газетаси шу ҳақда хабар бериб, ҳинд жамиятининг энг қолоқ табақалари вакиллари истиқомат қиладиган районларда саводсизликни тугатиш марказларининг учдан бир қисми ташкил этилганлигини уқтириб ўтади. Хотин-қизлар учун ҳам курслар тармоғи кенгайтирилмоқда. Бундай курсларда хотин-қизлар бошланғич таълим олиш билан бирга медицина ва гигиенага оид асосий билимларга ҳам эга бўладилар.

Шу тадбирлар натижасида 1985 йилга бориб, Харнана штатида салкам 600 минг киши савод чиқаради.

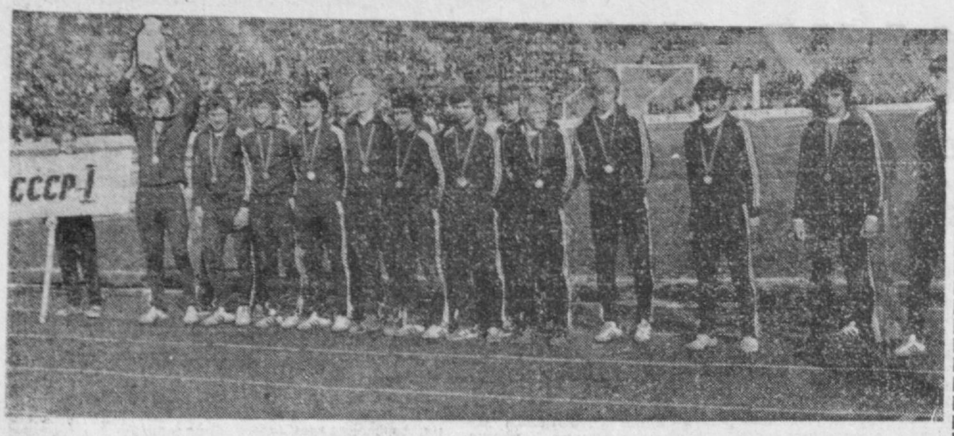

Тошкент-81 XI Халқаро турнир

Совринлар топширилди

Тошкентда футбол бўйича ўтказилган XI Халқаро ўсмирлар турнири якунланди. Бош соврин — ўзбекистонлик усталар томонидан тайёрланган чинни ваза СССРнинг биринчи терма командаси футболчиларига топширилди. Бу команда ҳал қилувчи учрашувда Ўзбекистон терма командасини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратди.

Энди шу куни бўлган учрашувлар ҳақида батафсил тўхталайлик. Турнирнинг якунловчи кунида бир неча учрашувлар ўтказилиб, уларда командаларнинг эгаллаган ўринлари аниқланди.

Афғонистон ва ГДР терма командалари ўртасида бўлган учрашувда турнирдаги сўнгги ўринни ва тўққизинчи ўринни эгаллайдиган командалар аниқланиши лозим эди. ГДРлик футболчилар одатда Тошкентда ўтказилган турнирда жуда яхши ўйин кўрсатишар эди. Айтиш мумкинки, бу йил уларнинг омадлари келмади. Дастлабки босқич мусобақаларида улар бирорта ҳам очко тўплаша олмади. Шу боисдан ҳам ГДРлик футболчилар сўнгги учрашувда яхши ўйин кўрсатиб, муҳлисларни хушнуд этиш ниятида эдилар. Аммо афғонистонлик футболчилар ҳам яхши кайфиятда эдилар. Бу команда турнир давомида маҳорат жиҳатидан анча ўсди. Учрашувдан-учрашувга унинг тактик ва техник маҳорати юксалиб борди. Команда бу сафар ҳам яхши ўйин кўрсатиш ниятида эди.

Ана шу қўйилган мақсадларнинг бирлиги туфайли учрашув ниҳоятда қизиқарли ўтди. Учрашув дуранг натижа— 1:1 ҳисобида тугади. Турнир низомига кўра ғолиб 11 метрли белгидан тўп тепиш билан аниқланиши лозим эди. Бу вазифани афғонистонлик футболчилар аниқ бажаришди. Улар дарвозани тўрт марта нишонга олдилар. ГДРлик футболчилар эса икки марта тўпни ноаниқ тепишди. Шундай қилиб учрашувда афғонистонлик футболчилар 4:2 ҳисобида ғолиб чиқиб, тўққизинчи ўринни эгалладилар.

Эрталаб бўлган уч учрашувда бир хил — 1:0 ҳисоби қайд қилинди. Бу майдонда ниҳоятда кескин кураш борганлигини исботловчи далилдир. Еттинчи ўрин учун бўлган учрашувда Чехословакия терма командаси Украина терма командасини мағлубиятга учратди.

Бешинчи ўрин учун кураш СССРнинг иккинчи ва Финляндия терма командалари ўртасида бўлди. Бу ерда мамлакатимиз футболчилари ғолиб чиқишди.

Турнирнинг бронза совриндори Польша ва Венгрия терма командалари ўртасидаги учрашувда аниқланди. Шу ўринда айтиш керакки, Польша терма командаси турнирни яхши бошламади. Биринчи куни у СССРнинг биринчи командасига 3:0 ҳисобида ютқазиб қўйди. Ана шундан кейин польшалик ёш футболчилар бой берилган имкониятларнинг ўрнини тўлдириш учун бор имкониятларини ишга солишди. Натижада улар турнирдаги аҳволларини анча яхшилаб олдилар. Венгриялик футболчилар ҳам майдонга яхши кайфиятда тушишди. Шунинг учун ҳам учрашув ниҳоятда қизиқарли бўлди. Ҳар икки дарвозанинг олдида жуда кўп хавфли вазиятлар вужудга келтирилди. Бу вазиятлардан фақат бир марта фойдаланилди холос. Бу вазифани польшалик футболчилар уддалашди. Улар халқаро турнирда учинчи ўринни эгалладилар.

Асосий учрашув СССРнинг биринчи ва Ўзбекистон терма командалари ўртасида бўлди. Бу учрашувни томоша қилиш учун «Пахтакор» Марказий стадионига жуда кўп муҳлислар ва мутахассислар тўпланишди.

Ўзбекистонлик футболчилар мусобақаларда яхши қатнашиб саккиз имкониятдан етти очко тўплашга муваффақ бўлишган эди. Лекин СССРнинг биринчи командаси ундан ҳам яхши натижаларни қўлга киритди. У турнир давомида юз процентли натижага эришди. Айни пайтда рақибларнинг дарвозасига 10 марта тўп киритиб, ўз дарвозасидан бирорта ҳам тўп ўтказиб юбормади.

Бу сафарги учрашувда ҳам СССР биринчи терма командасининг футболчилари юксак маҳорат кўрсатишди. Бунга республикамиз терма командасининг футболчилари бироз шошиб қолганликлари ҳам сабаб бўлди. Учрашувнинг дастлабки уч минути ўйин тақдирини ҳал қилди. Учрашувнинг иккинчи минутида биринчи терма команданинг ўйинчиси Брошин дарвозани аниқ нишонга олди. Орадан бир минут ўтгач унинг командадоши Литовченко ҳисобни 2:0 га етказди.

Ўзбекистон терма командаси мағлубиятдан қутилиш учун бор имкониятни ишга солди. Афсуски, футболчиларимиз яратилган хавфли вазиятлардан фойдаланишни уддалай олмадилар. Бу сафар ҳам улар 1974 йилдаги сингари кумуш совриндор бўлишди.

Ҳал қилувчи учрашув тугаганидан кейин футбол бўйича XI Халқаро турнирнинг тантанали ёпилиш маросими бўлди. Совринли ўринларни эгаллаган командаларга ва турнирда энг яхши ўйин кўрсатган футболчиларга соврин ва мукофотлар топширилди.

В. СТУЛИН.

* * *

СУРАТЛАРДА: СССРнинг биринчи терма командаси; ҳал қилувчи учрашувдан бир лавҳа.

Р. Загратдинов фотолари.

ЭЛГА ХИЗМАТ — ОЛИЙ ҲИММАТ

Илғорлар сафида

Яқинда «Ташавтотехобслуживание»нинг Тошкент ишлаб чиқариш бирлашмасига ўнинчи беш йиллик якунлари бўйича КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди. Бирлашманинг бундай катта муваффақиятга эришишида шу корхонага қарашли П. Рашидов раҳбарлик қилаётган шаҳримиздаги 2-техник хизмат кўрсатиш станцияси коллективининг ҳам муносиб улуши бор. Маълумки, бу станция 25 йилдан бери аҳолига ва бир қанча ташкилотларга намунали хизмат кўрсатиб келмоқда. Энг замонавий техника воситалари билан жиҳозланган техник хизмат кўрсатиш корхонасида 140 ишчи, инженер-техник ходимлар баракали меҳнат қилишяпти.

Коллектив мунтазам план-топшириқларини ортиғи билан адо этиб келмоқда. Кўп йиллардан бери бу станция меҳнат аҳли бирлашманинг Чилонзордаги 1-техник хизмат кўрсатиш станцияси коллективи билан анъанавий социалистик мусобақани давом эттирмоқда. Корхонада асосан барча маркадаги енгил автомашиналарга юқори сифатда техник хизмат кўрсатилади ва ремонт қилинади. Бу ишда илғор автослесарлардан мураббий ишчи М. Гурянов, электр слесарь Н. Шивалдов, коммунистлар С. Тошмуҳамедов, М. Нуъмонов, комсомол аъзоси А. Муродов М. Асомовлар номини ҳурмат билан тилга олиш мумкин. Коммунистик меҳнат зарбдори деган фахрли номга эга бўлган бу ишчиларнинг ҳар бири смена—ойлик ишлаб чиқариш нормаларини 120—150 процент бажариб, бошқаларга ўрнак бўлишмоқда. Корхонада кенг кўламда ишлаб чиқариш жараёнларини юқори даражада механизациялаш ишига катта аҳамият беріляпти. Машаққатли қўл меҳнати талаб қилувчи кўпгина эскириб қолган дастгоҳ ва ишлаб чиқариш қуроллари ўрнини серунумли янги дастгоҳлар ва техника воситалари эгалламоқда. Масалан, автомашиналарни ювиш—тозалаш учун қардош Польшадан келтирилган ювиш — артиш—қуритиш агрегати ўрнатилди. Қардош Венгрия Халқ Республикасидан эса автомобиль мойларини автомат усулда янгилаб қуювчи автомат мослама келтирилиб ишга туширилди. Корхонадаги барча дастгоҳларнинг бир қувват билан ишлашини таъминловчи босим компрессори ижобий натижалар бермоқда.

КПСС XXVI съезди тарихий қарорларидан руҳланган корхона меҳнат аҳли улуғвор режаларни амалга ошириш юзасидан фидокорлик билан меҳнат қилаяпти. Коллектив бу йил ярим миллион сўмликдан зиёд хизмат ремонт ишларини бажаришга аҳд қилган. Ҳар ойда ўрта ҳисобда 3,5 мингта турли хил маркадаги енгил автомашиналарга хизмат кўрсатиш социалистик мажбурияти олинган. Иши билан сўзи бир корхона аҳли ана шу улуғвор мақсад йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда, — дейди станция бош инженери, бошланғич партия ташкилотининг секретари Раҳмон Болтаев.

Суратда: зарбдор автослесарь Михаил Яценко навбатдаги машинага профилактик ишлов бермоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

Маргарин ҳақида нималар билиш керак?

МАРГАРИН — РЎЗҒОРДА КЎП ИШЛАТИЛАДИГАН МАҲСУЛОТ. МАРГАРИН ТАРКИБИДА ЮҚОРИ СИФАТЛИ МОЙ, ЎСИМЛИК МОЙИ, СУТ, ШАКАР, ВИТАМИНЛАР БОР.

Маргариндаги «Е» витамини —ҳамма ёшдаги кишилар учун ҳаётий, муҳим витаминдир. Маргаринининг калорияси сарёғ калориясига тенг, ўзлаштирилиши эса янада яхши.

Маргаринда пирожки, пончиклар, котлетлар пишириш яхши. Маргаринга пиширилган бундай таомлар қизил ва курсиллайдиган бўлади. Маргарин аралаштирилган сабзавотлар, маргаринга пиширилган бўтқа, маргарин аралаштирилган пюре, қийма тотли бўлади.

Энг яхши хамир— маргаринга қорилган хамирдир. Маргарин составидаги моддалар— эмульгаторлар— хамирни мазали қилади, пиширилган масаллиқ ҳам тотли бўлади. Маргаринни 10 даража иссиқда ва 15 кундан кўп сақлаб бўлмайди. Яна бир муҳим нарсани эслатамиз. Маргаринни ҳид таратувчи масаллиқ ёнида сақламанг — чунки у ҳидни ўзига тез қабул қилади. Маргарин ҳақида мана шуларни билиш керак.

ҲУРМАТЛИ УЙ БЕКАЛАРИ!

РЕЦЕПТЛАРИМИЗДАН ФОЙДАЛАНИШНИ ТАВСИЯ ЭТАМИЗ.

ЧОЙГА—СУХАРИ

1,5 стакан илиқ сутни идишга қуйилади, унда хамиртуриш эзилади, қориладиган хамир унининг ярми ана шу аралашмага солиб яхшилаб қорилади. Идиш устига сочиқ ташлаб қўйилади ва илиқ жойда сақланади. Хамир тинигач унга туз, шакар, қиздирилган маргарин, 4 дона тухум, ванилин қўшилади, кейин устидан қолган унни солиб яна яхшилаб қорилади. Шундан кейин яна сочиқ билан ўраб қўйилади ва ошгунга қадар иссиқ жойда сақланади. Шундан кейин хамир 2 баравар ҳажмда ошгач, урвоқли тахтага олинади. Хамир това бўйига мослаб батон ҳолида қирқилади ва бир оз мойланган идишга солинади. Батоннинг усти пичоқнинг ўтмас томони билан энига унча чуқур бўлмаган тах солинади ва ошсин учун яна иссиқ жойда сақланади. Шундан кейин юзига тухум суртилиб духовка хонасида 15— 20 минут давомида пиширилади. Батон совигач бурда ҳолида қирқилади, яна идишга солиб устидан сут, шакар, талқон қилинган ёнғоқ сепиб духовканинг унча иссиқ бўлмаган хонасида қуритилади.

1 килограмм унга— 1,5 стакан сут, 4 дона тухум, 200 грамм маргарин, 1,5 стакан шакар, чорак чой қошиқ туз, ванилин, заъфар ёки яримта лимондан тайёрланган цедра, 100 грамм ёнғоқ.

ҚОФЕГА—КРЕНДАЛЬ (ўрама булка нон)

Хамир худди сухарига қорилгандек қорилади. Бунда хамирга шакар ва тухум билан бирга қирғичда қирилган лимон цедраси ҳам қўшилади. Хамир ошгач, уни урвоқли тахтага олинади ва майда крендаль тайёрланади; уларнинг устига ёғ суртилади, шакар сепиб духовка хонасида 10— 12 минут сақланади.

1 килограмм унга—1,5 стакан сут, 5 дона тухум, 1 стакан шакар, 100— 150 грамм маргарин, 1 чой қошиқнинг учдан бирида туз, 30 грамм хамиртуриш, яримта лимон цедраси.

Маргаринни Ҳамза райпищеторгининг озиқ-овқат магазинларидан харид қилишингиз мумкин.

ҲАМЗА РАЙПИЩЕТОРГИ.

«ХАЛҚАРО ХОТИН—ҚИЗЛАР КУНИ»

ЎТКИР ҲИДЛИ, ХУШБЎЙ АТИР ШУНДАЙ НОМЛАНАДИ.

Бу орзу атири, жуда ҳидли, тунлари ишлатилади. Мутахассислар бундай атирларни ҳар қандай ёшдаги аёлларга тақдим этиш мумкин, лекин қорачадан келган аёлларга жуда мос, деб тасдиқлашган.

АТИРНИ ҚАНДАЙ ТАНЛАШ КЕРАК?

Бунинг учун ҳеч қандай қатъий қоида ва чегара йўқ, албатта. Лекин тавсия ҳукм суради. Масалан, хушбўй гулдан тайёрланган атир оппоқ аёлларга, орзу атирлари эса,—қорачадан келган аёлларга мосдир.

Атирни танлашда иккиланган кишиларга уларнинг баъзи бирлари билан танишишни тавсия этамиз:

Красная Москва — бир неча ўн йиллардан буён оммалашиб қолган, унинг ҳиди хаёлий. **«Красная Москва»**нинг ҳиди нафис ва ўткир. Бу, айнан аёлларга хосдир. Бу атир ҳар қандай ёшдаги хотин-қизларга тавсия этилади.

«Пиковая дама», «Янтарь», «Чардиш», «Ханум», «Високий замок», «Гўр Амир», «Ўзбекистон», «Таллин», «Ольвия» орзу атирлари туркумига киради. Бу атирлар катта ёшдаги, айниқса қорачадан келган аёлларга мос. Бу тунлари ишлатиладиган атир бўлиб, хушбўй ҳид таратади.

«Признание» — баҳорнинг илк гуллари ва ям-яшил дарахтлари ҳидини атрофга таратади, айниқса қизларга мосдир. Уни кундуз кунлари сепилади.

Гулдан тайёрланган атирни орзу атиридан ажратиш учун мутахассис бўлишнинг ҳожати йўқ. Аксарият атирлар ўз номлари билан танилиб турадилар: «Чайная роза», «Серебристий ландиш», «Душистий табак», «Нарцисс», «Красний цветок», «Гиацинт», «Лола», «Голубие цвети».

БИЗ ҲИКОЯ ҚИЛГАН АТИРЛАР «ТАШГАЛАНТЕРЕЙТОРГ»НИНГ «ҲАММАСИ АЁЛЛАР УЧУН» МАГАЗИНИДА САВДОГА ҚЎЙИЛГАН.

Бу магазинда кўплаб хил атирлар ва парфюмерия-косметика товарлари бор. Сиз ўзингизга ҳамда совға қилмоқчи бўлган кишингизга маъқул тушадиган атирни топаолишингизга ишонамиз.

«Ташгалантерейторг»нинг 5-«Ҳаммаси аёллар учун» магазини Навоий кўчасидаги янги шаҳар ярмаркасида жойлашган.

«ТАШГАЛАНТЕРЕЙТОРГ».

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/III да **Ганг дарёсининг қизи**, 14/III да **Тирик мурда**, 15/III да **Кузнинг биринчи куни** (12.00), **Қиёмат қарз** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА— 13/III да **Ҳижрон**, 14/III да **Дилафрузга тўрт ошиқ**, 15/III да **Тошкентнинг нозанин маликаси**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/III да **Отилмаган ўқ** (19.00), 14/III да **Отасининг қизи** (19.00), 15/III да **Баланд дорга осилма** (12.00, 15.00, билетлар сотилган).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— «Ургатилган айиқлар» аттракциони иштирокида янги программа (19.30).

КИНО

13 МАРТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ФИТИЛЬ» № 221 — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«БИТИШУВ»— **Москва.**

«ЙИЛЛАР ВА ТАҚДИРЛАР» — **Дружба.**

«ЙИЛ БОШИДА»— **Чайка.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЖАСУР ГУСАРЛАР ЭСКАДРОНИ»— **Тинчлик** (18.30, 19.00, телефон 53-86-07), **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

«ҲИСОБ НУҚТАСИ» — **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66), **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-15-59).

«XX АСР ҚАРОҚЧИЛАРИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-63-60).

«ОҚШОМ ЛАБИРИНТИ»— **Дружба** (жуфт соатларда).

«ЎТА МУҲИМ ТОПШИРИҚ» — **Ғ. Ғулом номли** (17.30, телефон 48-42-80).

14 МАРТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«БИТИШУВ»— **Москва.**

«ЙИЛЛАР ВА ТАҚДИРЛАР» — **Дружба.**

«ЙИЛ БОШИДА»— **Чайка.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЖАСУР ГУСАРЛАР ЭСКАДРОНИ»—**Тинчлик** (12.30, 13.30, 18.30, 19.00, телефон 53-86-07), **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

«ҲИСОБ НУҚТАСИ» — **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-14-59).

«XX АСР ҚАРОҚЧИЛАРИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-63-60).

«ОҚШОМ ЛАБИРИНТИ» —**Дружба** (жуфт соатларда).

«ЎТА МУҲИМ ТОПШИРИҚ» — **Ғ. Ғулом номли** (11, 14, 17.30, телефон 48-42-80).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

25—31 МАРТ КУНЛАРИ
МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ БАҲОРГИ КАНИКУЛЬ КУНЛАРИДА

КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

ПРОГРАММАДА—«МАЙМОҚ АЙИҚ», «МАНЕЖ ҚИРОЛИ» КИНОФИЛЬМЛАРИ ВА «АЙИҚ» француз кинокомедияси қатнашчиси —

АЙИҚ ГОША ҚАТНАШАДИ

ЎРГАТУВЧИ— РСФСР халқ артисти ва Удмурдистон АССР халқ артисти ИВАН КУДРЯВЦЕВ.

Акробат-эксцентриклар, эквилибристлар, музикали номерлар, жонглёрлик, ўргатилган кучуклар группаси, ВЯЧЕСЛАВ НОСКОВ ва ДМИТРИЙ РОГОЗИНЛАР ижросида масхарабозликлар, интермедиялар, породиялар.

Томошалар соат 10, 13, 16, 19.30 да бошланади.
Касса соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.
Олдиндан билет сотиш кассаси очиқ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

13 МАРТ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Бир соат илгари». 1981 йил 1 апрелдан бошлаб СССР территориясида вақт ҳисобининг тартиби тўғрисида. 19.50 «Халқа йўл ёқасидаги уй». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30 «Время». 22.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Трактор». В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. Танафус пайтида (23.05) — «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

19.30 «Киносаёҳатчилар клуби». 20.30 В. Гаршин. «Рассомлар». Артистлар В. Золотухин ва А. Филозов ўқийди. 21.15 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.30 Э. Григ. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун концерт. 22.10 «Афсонадаги қиз». Телевизион бадиий фильм. 1- ва 2-серялар (Ўзбекфильм»).

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20«Машҳур ўрдакча Тим». Қўғирчоқ фильм. 18.40 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари» 19.10 КПСС XXVI —СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА! «Чорвачилик комплекслари қурилиши ҳақида». Самарқанд қурувчиларининг тажрибаси. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ижод гулшани». Кўрсатувни Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати А. Орипов олиб боради. 20.30 «Ахборот». 20.50 Н. Ўзарова ва Қ. Юсупов концерти. 21.30 Москва «Время». 22.00 «Дунё воқеалари». 22.30 Одамлар, ишонинг менга». Бадиий фильм. 00.15 Кўрсатувлар программаси.

II

18.35 Кўрсатувлар программаси. 18.40 Болалар учун фильм. «Ҳужрада ёнғин». 19.00 Ўқитувчилар учун консультация. 19.30 КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА! «Бунёдкорлик уфқлари (рус). 20.00 Янгиликлар. 20.20 Абитуриентлар учун. Математика. 21.20 «Николай Трофимов». Фильм-портрет (рус).

14 МАРТ — ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси.

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.00 «Ота-оналар, Сизлар учун». 10.30 «Халқа йўл ёқасидаги уй». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 12.10 Свердловск академик опера ва балет театри ёш солистларининг концерти. Свердловскдан олиб кўрсатилади. 12.45 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 13.15 «Спортлото»нинг 11-тиражи. 13.25 «Сиз бунга қодирсиз». 14.20 «Сизни қизиқтирган китоблар». 15.05 «Дунё воқеалари». 15.20 Болалар учун. «Оқ йўл». Бадиий фильм. 16.35 «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 17.35 Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси симфоник эстрада оркестрининг концерти. Дирижёр— А. Михайлов.

18.05 Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 18.35 Мультфильмлар программаси. 19.05 «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси Ю. А. Жуковнинг халқаро мавзулардаги суҳбати. 19.50 Концерт. 20.20 «Биз қуйида имзо қўювчилар». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Биз қуйида имзо қўювчилар». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 23.15 Чанғи спорти бўйича жаҳон кубоги. Аёллар. 20 км. Эркаклар 50 км. Норвегиядан олиб кўрсатилади. 00.05 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси.

18.10 «Кинотомошабин ҳамроҳи». 18.45 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». РСФСРда хизмат кўрсатган рассом А. Шилов. 19.10 «Музикали киоск». 19.40 «Здоровье» илмий-оммабоп программаси. 20.25 Чанғи спорти бўйича жаҳон кубоги. Аёллар. 20 км. Норвегиядан олиб кўрсатилади. 21.15 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.30 Илмий-оммабоп фильмлар программаси. 22.10 М. З. Ярулиннинг «Ўрмон қушиғи балети.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Х. Қодирова ва А. Эркаев концерти (такрорий). 10.50 «Инсон болаликдан бошланади». 11.20 «Премьералар, учрашувлар, дебютлар» (рус.). 12.20 «Кинoредакция почтасидан». 13.05 «Шахмат мактаби». 13.35 «Ташвишли қиш». Бадиий фильм. 14.50 «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак».

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Болалар учун фильм. «Чип». 18.45 Болалар учун. «Юлдузча». 19.15 Ўзбекистонда Совет адабиёти кунлари олдидан. «Сўз-қуроли билан». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Тошкент тароналари». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»). 20.15 «КПСС XXVI съезди қарорлари— ҳаётга!». Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министри А. И. Бродова сўзи. 20.30 «Ахборот». 20.50 М. Ҳасанова, М. Жўраева ва А. Маҳмудов концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Илғор тажриба — умумхалқ мулки». Сирдарё область Оқолтин районидаги «Фарғона» совхози ҳақида. 22.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Оталар сўзи— ақлнинг кўзи». 23.15 «Денгиз қурамиз». Ҳужжатли фильм. («Ўзбектелефильм»). 23.30 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ АБОНЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!

КУЙБИШЕВ ШАҲРИДА ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ НОМЕРЛАРИ— ОЛТИ РАҚАМЛИДАН ЕТТИ РАҚАМЛИГА ЎЗГАРТИРИЛДИ. Энди номерлар «2» рақами қўшиб терилади.

Масалан: Куйбишев шаҳридаги справка хизматига чиқиш учун 8+8462 332583-ни териш зарур.

Республика шаҳарлараро телефон станцияси.

Собир Раҳимов район халқ маорифи бўлими, маориф ходимларининг район касаба союз комитети ва М. Уйғур номли 22-ўрта мактаб педагогика коллективи шу мактаб ўқитувчиси Ф. Имомовага отаси

Илҳом ИМОМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»), —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ 32-54-19, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-58-85; хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.